

Svenska Canada-Tidningen

The Swedish Canada News

ARG. (Year) 25.

LÖSNUMMER 5 CENTS.

WINNIPEG, MAN., ONSDAGEN DEN 10 OKTOBER, 1917.

No. 41

Exporten till Sverige stoppad

Förenta Staterna och England söka strypa de neutrala medels exportförbud.

Svenska fartyg tagas.
Tyskland förväntar världen med att erbjuda Sverige tysk spannmål.

Sverige protesterar.

I tisdags t. v. offentliggjordes i London en proklamation om exportförbud med avseende på Sverige, Norge, Danmark och Holland för alla artiklar med undantag av olika slags tryckerier och personliga effekter, när åkrare medföljer.
Från Washington meddelades i onsdags, att det beslutats om dessa exportförbud efter en konferens mellan amerikanska och allierade staterna. Amerikanerna insisterade på att detta steg togs av England för att försäkra om att den amerikanska regeringens avsikt att enforcera dess exportförbud icke skulle annulleras. Man väntar i Washington, att folket härav skall bli, att de neutrala inom några månader skola bli tvungna att stoppa all export. Både England och Tyskland skulle därav bli lidande, dock mest Tyskland, ty England kan alltid få varor från Förenta Staterna. Storbritannien lär vara redo att förbjuda export av kol till Sydamerika för att hindra att de neutrala staterna i Europa få till kol den vägen. Även annan man i England vägra bunkerkol till neutrala fartyg.
I Förenta Staterna och England har man emellertid tydligen gjort uträkningen för tidigt. I fredags förväntades nämligen världen av de allierade, att Tyskland åter skulle Sverige en betydlig mängd brödsäd i utbyte mot svenskt järn. Diplomatiska underhandlingar härom ha pågått och komma naturligt att påskyndas av de senaste exportförbuderna i England och Amerika. För den yttre betraktaren förefaller det underligt, att Tyskland, som upprättat så på svårens gräns, kan avstå någon brödsäd. Man torde dock draga sig till minnes meddelandet för några månader sedan, att Tyskland erhållit stora kvantiteter spannmål från Rumänien, och att de tyska brödsädenarna med anledning därav ökas. Nu kommer meddelande om att dessa ransoner den 1. nov. åter skola minskas 10 proc. Det är tydligen Tysklands avsikt att nu draga åt svältremmen för att erhålla järn från Sverige och på samma gång vinna den svenska stämningen för Tyskland. Ty i Sverige är man naturligt nog synnerligen uppretad på grund av de engelska och amerikanska exportförbuderna eller kanske rättare sagt utvälningsförsöken.
Förenta Staterna, Frankrike och Storbritannien ha även låtit beslag på svenska fartyg, t. o. m. svenska koffartyg på routen Rotterdam-Göteborg ha blivit tagna. Dessa självständiga åttard har naturligen väckt stora harm i Sverige, även i kretsar, där man förut varit vänligt stämde mot ententen. T. o. m. den kända ententevännern Hjalmar Branting skriver i Social-Demokraten:
"Övergrip av detta slag är samerligen det dumaste sättet att uppehålla den idén, att det är någon skillnad mellan en grupp av de krigförande och den andra med avseende på den hänsynsfullhet, med vilken de föra krig. Efter alla anfäll på von Bethmann-Hollwegs ord om "nöden har ingen lag", borde folket på ofelständigt undvika att låta sitt behov av tonnage leda till sådana uppenbara kränkningar av den neutrala rätten."
Från Stockholm meddelades i lördags, att de svenska ministerna i Paris och London blivit instruerade att protestera respektive till de franska och brittiska regeringarna. Den svenska regeringen påpekar, att rätten att under krig använda neutrala fartyg av de flesta anknötarier på den internationella rättens område betraktas som förlopad. Fransmännen ha tagit Ått, och britterna två svenska ångare.

Den första klassen utkallas den 13 oktober.

Den första klassen rekryter under tvångsutskrivningslagen skola utkallas lördagen den 13 oktober. En proklamation kommer den dagen att utgå, varförför må den första klassen underrättas om att de inom en bestämd tid måste antingen rapportera för militärtjänst eller inlägga ansökan om att bli befriade. Första klassen omfattar som bekant öfver 100 000 till och med 34 år samt ånknningar utan barn av samma ålder.

Staden Quebec "torrlagd".

Förbudsmörning, röstning om tillämpande av Scott act i staden Quebec, hölls i torsdags. Genom denna omröstning blev staden torrlagd med överväldigande majoritet. Det sågs att det "våra" elementet ännar överklaga röstningen.

SVERIGE-NORDAMERIKA

Styrelsen för detta rederibolag utgiver styrelse- och revisionsberättelse.

Vill ha nya batar.

Styrelsen för rederibolaget Sverige-Nordamerika, som har sitt säte i Göteborg, har utgivit den i lag föreskrivna styrelse- och revisionsberättelsen. Ur denna anför vi följande:
Bolagets aktiekapital, kronor 8,000,000, har till fullo inbetalats. Bolagets ångare Stockholm har under året utfört 7 rundresor Göteborg-New York-Göteborg med gods och passagerare, härj dock inberäknat den 1. dec. 1915 påbörjade utresan. Till Amerika har ångaren befördat 16,000 tons last och 4,283 passagerare samt från Amerika till Sverige 37,000 tons last och 3,154 passagerare.
I trots av de hinder och svårigheter, som den rådande krigstiden medfört, har det dock i allmänhet lyckats att med bolagets ångare upprätthålla någorlunda regelbundna turer. Genom det nödvärnda anloppet av brittisk visteringshamn har dock avsevärdt tillfälligt vållats, och särskilt hava mycket betydande rubbningar i trafiken förorsakats vid ett par tillfällen, då ångaren nödgats i engelsk hamn upplösa en betydande del av sin last. Såväl härigenom som genom det vid dessa tillfällen nödvärnda anloppet av andra lägenheter för vidare befordran av passagerare hava även mycket betydande extra kostnader åsamkats bolaget. Givet är, att såväl tillföringen som dessa extra kostnader öngynnsamt påverkat resultatet av årets verksamhet.
Betydliga kostnader hava nedlagts på förbättringar och nyredningar å ångaren Stockholm för att fullt mot-svara de fordringar, som kunna ställas på en modern atlantpassagerare-ångare. Specialt hänsyn har tagits till 3de klass inredning och bekvämligheter för resandena i denna klass. Det under året starkt stigande antalet passagerare torde också få anses vittna därom, att ångaren Stockholm lyckats tillvinna sig den resande allmänhetens förtroende och berättigt till goda förhoppningar beträffande linjens framtid.
För ett tillfredsställande upprätthållande av en passagerarlinje på denna art är det emellertid givetvis nödvärnda att förfoga över flera ångare och helst patriligriska nybyggda skådar. Av styrelsen verkställda omfattande och noggranna undersökningar angående möjligheten att vid inflytt utländska varv genom ny beställning förvärva ångare av för linjen lämplig storlek och beskaftenhet hava emellertid hittills vidt vid handen, att detta icke under nu rådande osäkra förhållanden varit möjligt. Styrelsen kommer dock fortfarande att hava sin uppmärksamhet riktad på det livligt omfattade önskemålet att så snart möjligt förvärva ytterligare tonnage varförför sig genom köp eller ny beställning. För sådant ändamål är emellertid bolagets förutvarande kapital tillräckligt. På det att styrelsen må vara oförhindrad att vidtaga nödvärnda åtgärder för anskaffande av ytterligare tonnage, inbegrip den till extra behöfvande att i framtiden om behöfvande till 400 000 kronor, utgörande 24,000,000. Nyteckningen har avslutats med resultat, att det till teckning utbjudna beloppet blivit betydligt övertecknat.

Ministerkrisen i Sverige.

Swartzka ministären begär avsked men kvarstår tills vidare.
Ett telegram från Stockholm i tisdags t. v. meddelar att hela den Swartzka ministären inlämnat sin avskedsansökan, men att kung Gustav anmodat den att kvarstå tills vidare.
Sedan ministären inlämnat sin avskedsansökan, sammankallade konungens ledarna för huvudpartier i riksdagen och uppmanade dem att söka bilda en koalitionsministär. De, som kallats till konungen, voro: amiral Lladman och herr TRYCKER, konservativ, prof. Nils Edén och herr Kvarnzelius, liberaler, samt red. Branting och herr Theorn, socialist.
Konungen sade, att det voro av stort vikt att bilda en koalitionsministär, som skulle uppehålla landets neutrala politik sedan krigets utbrott, skydda nationens intressen och utöva ett lugnande inflytande på folket under den nuvarande krisen.
På ett möte i söndags av representanter för de olika politiska partierna på utrikesministeriet beslöt, att de olika partierna skola var för sig avge sina svar på konungens uppmaning.
Landshövding Oscar von Sydow har såsom omtalades i förra numret av S. C. T., nämnts såsom eventuell statsminister i en koalitionsministär med övervägande liberal färg. Andra namn, som förslagits till ministären äro överste Åkerman, krigsminister, advokaten Ellet Löfgren, justitieminister, kapten Sten Dohlgren, sjöminister, samt prof. Edén och baron Adelswärd.

Åter en stor brittisk offensiv

Britterna segriska på västfronten. — F. ö. ganska lugnt på de andra fronterna.

Demonstrationer i Tyskland.

Fransmännen bombardera tyska städer, och britterna ämna göra detsamma.

Anfall på Helsingfors?

Onsdagen d. 3 okt. — I Rigaregionen, söder om järnvägen Kronberg-Spital-Grundouli, ha ryssarna avancerat en mil. — Tyska flygare ha nedsläppt bomber över två sjukhus bakom den brittiska linjen. Tre brittiska sjukstugor och några särade soldater dödades. — En ganska allvarlig evolutionär rörelse har uppstått i Turkistan. General Cherkess, som kommanderar distriktet, har blivit anfällden och slagen. En del trupper ha övergått till de revolutionära. — Tyskarna ha gjort ett nattligt luftanfall på Dunkirk, där flera personer dödades. Som represallia ha fransmännen anställt luftfärdar på de tyska städerna Frankfurt am Main, Koblenz, Treves och Stuttgart och anställt betydlig skada. — Nära 4,000 fångar ha tagits av brittiska trupper i Mesopotamien, vilka togo Ramadid. — Vatikanen har till den brittiske ministern i Rom levererat Tysklands och Österrikes svar på påvens not. Med svar följde en kort not från vatikanen. — En våldig demonstration i favor av fred utan annexion hölls i söndags i Frankfurt am Main. — Italienarna ha vunnit mark på Carsofronten. — De brittiska, franska och italienska regeringarna ha förklarat, att den tyska historien att de allierade ämnade överge Ryssland är osann. — Fälmarskalk von Hindenburg fylde i går 70 år. Dagen firades som en nationaldag över hela Tyskland. — Den brittiske regeringen har planlagt represallier för de många luftfärdarna över England. — Franska flygare ha bombarderat den kända skådespelare död.
Albin Lavén skattar åt förgången.
Intima teatern i Stockholm och den svenska skådespelarkonsten över huvud taget ha lidit en förlust: skådespelare Albin Lavén avled d. 3 sept. efter en veckas sjukdom.
Albin Lavén var vid sin bortgång 56 år, och hans teaterbana hade sträckt sig över tre och ett halvt decennium. Publikken hade alltså varit i tillfälle att känna honom från en mängd olika sidor. Han var utmärkt farsor, det fick man redan tidigt veta, men det drojde ändå till dess han kom till intima teatern, d. v. s. 1911, förrän han blev i tillfälle att visa att han också var en skådespelare som förstod att en roll där det fordrades ett djupare grepp på ämnet.
Det bör inte heller glömmas bort vid en erinran om hans sceniska verksamhet, att Lavén också var en av Sveriges bästa filmskådespelare.
Ny guvernör i Newfoundland.
Sir Charles Harris har blivit utnämnd till guvernör i Newfoundland. Han efterträder Sir Walter Davidson.
Flykt över Atlanten?
Från New York meddelades i fredags, att stora hydroplanen nu byggs i Förenta Staterna för en av de allierade nationerna, och att dessa maskiner skola flyga över Atlanten inom den närmaste framtiden.
En viktig konferens.
En synnerligen viktig finanskonferens hölls i fredags i Ottawa. Bland deltagarna märktes finansminister Sir Thomas White samt lord Reading och lord Northcliffe. Den viktigaste frågan, som diskuterades, var om Canadas skuld, vars finansiering synes vara betydligt. Det uppgavs, att överskottet av skörden för export beräknas till \$350,000,000.
Ett canadensiskt "segerlän".
Ett nytt inhemskt krigslän, kallat "segerlän", på icke mindre än 1,150,000,000 skall upptagas i Canada, enligt uppgift från finansminister Sir Thomas White. Länet skall medföra hög ränta och stora säkerheter skola uppställas. En hel armé av folk skall engageras för att intränga Canadas folk i detta län och förnä det att placera sina pengar i det.
Omkom i Niagara.
Tre danskar vid namn Jakob Hansen, Carl Johansson och Olesen, som blivit nekade att komma in i Förenta Staterna, sökte i måndags t. v. över Niagara river för att komma till Buffalo. Strömmen var emellertid så stark, att de icke förmådde kontrollera båten, vilken kantrade. Hansen och Johansson lyckades efter övermåttliga ansträngningar rädda sig, samt prof. Edén och baron Adelswärd.

EN ARSKONFERENS.

Svenska baptistamfundet håller sin 38:de årskonferens i Minneapolis.

För S. C. T. av J. P. ZETTERVALL.
Genom församlingens i Winnipeg ömtanke beredd mig tillfälle besöka konferensen, som hölls d. 15-23 sept. Försedd med respass anträdde jag färden i sällskap med pastor Hindorf från Scandinavia. Höga vederböran de voro trots alla protester tämligen säkra på att han var tysk. Frampå morgonen kommo flera bekanta med? Någon har sagt i ett han tyckte bättre om St. Paul än Minneapolis, därför att den förre är nämnd i Bibeln, men jag tycker inte om den senare staden, därför att det är så svårt att hitta vägen där. Första kyrkan är belägen i den stadsdel, där de övriga stora svenska kyrkorna äro till finnas. Församlingens pastor, Carl Vingren, får många gåster, men han är beredd på härbergare 500. Mrs. Olof Bodien förestår matservningen. Icke mindre än 204 delegater och ett 60-tal besökande registrerades. Här träffas vi flera f. d. Winnipeg-bor, nämligen mr. & Mrs. Victor Carlson, Dr. Johnson, pastor Olander, mr. Lindman, en Mrs. Johnson och Sigrid Olson. Hon arbetar för en norsk, som tjänar \$3,000,000 om året. Hade även förmånen att bli presenterad för "Viola", Nya Iduns redaktör.
Baptistfamiljen räknar nu 350 församlingar med 381 söndagsskolor, 234 pastorer. Medlemsantalet är 30,030. I söndagsskolorna undervisas 25,139 elever. Egenomsvärdet är \$2,795,699.7 med en skuld av \$405,113.29. I nära samband med samfundet äro en akademi, ett college och ett seminarium, det Alderdomshem, ett barnhem och ett hospital, samt tvänne tidningar med 15,000 prenumeranter.
Av utrymmessaker är det omöjligt att ingå i en detaljerad skildring av förhandlingarna. En session, som hölls i Bethel Academy's nya, moderna skolbyggnad, måste jag nämna. På denna byggnad hvilade en skuld av \$64,000. Dr. Frank Peterson ledde en insamling för skolan. En man stod upp och lovade \$1,000, i nästa ögonblick stod en fru upp och lovade \$1,000, sedan en tredje person reser sig här och där och lova större eller mindre belopp, tills 7,350 dollars voro tecknade.
En intressant eftermiddag tillbraktes med att bese stadens vackra omgivning. Man kan bilda sig en föreställning om välmågan bland svenskarna där nere, då jag nämner, att 50 bilar, ägda av svenskar, voro ställda till vårt förfogande.
Av mera allmänt intresse var en session, då en Dr. Nilson utpräddade och sade sig ha den största församlingen av alla. I hans församling funnos lutheraner, baptister, missionsvänner och godtemplare. Han hade även största pastoratet, ty det sträcker sig från Atlanten till Stilla havet; från Mexikanska viken till nordpolen. Dr. Nelson förestår nämligen Svenska lutherskansanstalt i Denver. Denna institution är värd understöd även från Canada.
Nyckerhets-sessionen var även mycket intressant. Scandinavian Anti-Saloon League's representant, David Östlund, en man som talar fem språk — han är baptist förstås — fick 15 minuter att representera nyckerhets-saken. För att jämföra den religiösa saken med rusdryckstrafiken påvisade talaren, att år 1905 användes 14½ miljoner dollars för att bygga bryggerier och 4 miljoner för kyrkobyggnader. Men året 1915 utbetalades endast en halv miljon för bryggerier och 1½ miljoner för kyrkobyggnader.
På lördagskvällen hölls en storslagen konsert, då det stora tämpel var tilltränsfullt. En kör på cirka 40 röstler sjöng Gounods Gallia. Vackrare syntes mig manskörens tvänne nummer: "Den store hvite flok", och "O Fader, hör ditt arma barn".
Språkfrågans läge torde möjligen intressera dem som söka bygga upp olika svenska institutioner i Canada. Dr. Frank Peterson hade tillkallat 100 församlingar rörande denne saken. I de 70 församlingar som svarade sakno 719 söndagsskolklasser, av vilka 469 klasser (65 procent) använde engelska språket. Av 520 predikningar inom dessa församlingar hade 101 (20 procent) hållits på engelska språket. Jag tar mig dristigheten förut-säga, att inom 25 år ha alla våra svenska företag här i landet blivit engelska.
Till sist något utav de viktigaste besluten:
1. Att till missionen i Canada anslås 2,000 dollars.
2. Att söka upptaga verksamhet i Alaska.
3. Att bedriva kraftig verksamhet i Texas, varest redare 20,000 lands-män äro bosatta.
4. Att understötja sanatoriet i Denver.
5. Att upprätta en budget för skol-verksamheten på 13,000 dollars.
6. Att Dr. E. Sandell tillerkännas ett års frittid på grund av hälsoskäl samt hållas av sin lön.
7. Att nästa årsmöte hållas i Elm-kyrkan, Minneapolis.

Borden fiskar in liberaler

C. C. Ballantyne blir minister of public works and Hugh Guthrie, solicitor-general.

Parlamentet formellt upplöst.

Borden uppgives söka bilda en koalitionsministär och underhandlar med liberaler.

Laurier avgår?

När detta på måndag morgon d. 8 okt. skrivs, är situationen i Ottawa ännu tämligen oklar. Det ser ut som om premiärminister Borden håller på att söka bilda en samlingsministär med representanter för de båda partierna från Ontario och västern. Förre kungen insatte han två liberaler i regeringen, nämligen C. C. Ballantyne från Montreal, som blir minister of public works och Hon. Robert Rogers, samt Hon. Hugh Guthrie, K.C., M.P. för Wellington South, som blir solicitor-general. Denna portfölj har innehållits av Hon. Arthur Meighen, som kvarstår i kabinettet som stats-sekretäre.
F. n. äro flera framstående liberaler från västern i Ottawa och underhandla med Sir Robert Borden om en eventuell koalitionsministär. Bland dessa märkas premiärminister A. L. Sifton från Alberta, Hon. J. A. Calder och premiärminister Martin från Saskatchewan samt Hon. A. B. Hudson och T. A. Cramer från Manitoba. Det glunkas, att Mr. Sifton säkert kommer in i regeringen och att Hon. J. A. Calder skall representera Saskatchewan och mr. T. A. Cramer, president för Grain Growers Grain Co., Manitoba.
Parlamentet är nu formellt upplöst. En proklamation utfärdades nämligen i torsdags, att det skulle upplösas i lördags. Canada står sålunda i denna oerhörda kristid utan parlament och med regering, som icke har något mandat. Någon dag för valet är ännu icke utsatt, och det förmodas, att det icke kommer att hållas före näst.
Det går även rykten, att Sir Wilfrid Laurier ämnar avgå som det liberala partiets ledare. Huru därmed förhållande sig är emellertid icke ännu avgjort och vet ingen med säkerhet. I måndags kväll skulle Sir Wilfrid rådgöra med en del liberaler i Toronto.
Den nye ministern för offentliga arbeten, Hon. C. C. Ballantyne, är vice-president för Sherwin Williams Paint company of Canada. Han är född i Colquhoun, Ont., 1867. Mr. Ballantyne var en tid medlem av Montreals hamn-kommission. Han är liberal.
Canadas nye solicitor-general, Hon. Hugh Guthrie, liberal M.P. för South Wellington, är född i Guelph, Ont., 1856 och invaldes första gången i domstolsparlamentet år 1906 och har sedan dess representerat Wellington. Under 1907 valdes han till ordförande i hushålls-järnvägskomité.

Hemsk flykatastrof.

Löjtnant S. Sandström störtar ned vid Malmö och slår ihjäl sig.

Den militära svenska aviatiken har äro haft en olycksdag, då löjtnant Ivar Sandström under en flygtur löst en nästan oöppelbar dö. Olyckan inträffade ungefär en kvart i 5 strax utanför Malmö, då löjtnant Sandström, som under de rådande kastingarna förlorat herravärdet över sin maskin, slungades ur denna från 500 meters höjd. Under maskinens förtärliga ytteligen en halv kilometer och slögs i spjällor på Malmö nya kyrkogård.
Vid 4-tiden på söndagsmiddagen stego kapten Krokstedt, löjtnant Bäckman och löjtnant Sandström med sina aeroplan ut från Landskrona, för att företaga en manöverflygning. Nästan omedelbart krängde löjtnant Sandströms motor, varför han gick ned, medan hans kolleger fortsatte sin flygning.
Sedan löjtnant Sandström fått allt klart igen, startade han ännu, men i stället för att följa de båda övriga gick han en avstickare nedåt Malmö. Kl. 4.40 sågs hydroaeroplanet sväva över staden. Värdet hade under dagen varit mycket nyckfullt. Regnvar och solken hade omväxlat, åskan hade varit hörsam och häftiga kastvindar drogo fram. Tydligen skulle löjtnant Sandström väja undan för en sådan, då en annan kastvind kom och fattade tag i flygmaskinen.
De tusentals Malmöbor som voro ute och promenerade på söndagsmiddagen, tillbrakte några timmar i kolonitradgårdarna eller i våldiga skaror trängdes på idrottsplatsens stora festligheter, blevo nu åsyna vittnen till ett uppskakande skådespel. De såg plötsligt flygmaskinen svänga runt två gånger, några därefter åter gå fram i den vanliga ställningen. Man hämtade sig från den första bestyrningen och lugnade sig med att avlärarna tydligen återvunnit herravärdet över sin maskin. Inte många ögonblick härefter snurrade hydroaeroplanet ännu runt 1,500 röster.
(Forts. & sid. 5.)

ETT 100-ARSMINNE.

Hundra år den 2 september sedan Gunnar Wennerbergs födelse.

Sångarfurstens minne.

Den 2 september var det hundra år sedan den store tonskaparen Gunnar Wennerberg för första gången såg dagens ljus.
Gunnar Wennerberg föddes den 2 okt. 1817 i Lidköping. Han blev student i Uppsala år 1837, fil. dr. 1845, 1846 docent i konsthistoria, 1849 lektor i Skara, 1865 expeditionsskriverare och byråchef i ecklesiastikdepartementet, 1870 statsråd och chef för nämnda departement samt 1875 lands-hövding i Kronobergs län. 1866 invaldes han i svenska akademien.
Genom sångcykeln "Gustarne" var det som W. först kom i ropet som kompositör, och genom sina hälliga kompositioner för mansköror, såsom t. ex. "Hör oss, Sver!" och "Stå stark du ljusets riddarvakt!" har han vunnit sitt namn såsom Sveriges främste kompositör. Med sina imponerande parafrazer på Davids psalmer har han lämnat ett betydligt bidrag till kyrkosångens höjande.
Wennerberg pågäde de sista åren av sitt liv tillbringa sommarmånaderna hos sin mäg, friherre E. Fleetwood på Odensviholm i det naturkorta Tjust, Småland, och många av hans sista sångalster ha där utarbetats. Sommaren 1901 besöt han sig för att innan resan till Odensviholm företogs, göra ett besök hos sin sväger, greve T. Rudenschöld på Leckö i Västergotland. Efter en dits avtagande hälsa slutade Wennerberg sina dagar på Leckö den 23 aug. 1903.
Svenskarna i Minnesota, som förut hedrat Wennerbergs minne genom att resa en staty i Minnehaha park i Minneapolis, firade i lördags d. 4 en större Wennerbergfest på auditorium i samma stad. Swedish Associated Societies hade inbjudit alla svenska sångföreningar i staten och de flesta hade mottagit inbjudningen.

Stora förluster.

En svensk jobbare drager många med sig.

Förluster som uppgå till minst 20 millioner kr., möjligen 30 millioner, ha blivit gjorda av flera bland Sveriges mest bekanta personer genom en jobbare i Göteborg, Einar Lundström, vilkens lik för några dagar sedan — enligt telegram från Stockholm i torsdags d. 4 — anträffades i hamnen nära jaktklubben med en kula i huvudet.
Bland offren för Lundströms jobbare nämnes löjtnant Erik Swartz, som till statsministern, vilkens förluster beräknas till en million kronor. Un-dersökningar ha bragt i dagen att tio andra förlorat från en till fem millioner vardera, 22 ha gjort förluster mellan 50,000 och 80,000 kr. och på dem som förlorat från 30,000 kr. till mindre belopp är listan lång, upptagande off-cerare, läkare, artister och banktjänstemän.
Lundström föregav sig spekulera i ylle, linne och färbarna och det förmodades att han gjorde affärer i mycket stor skala, men det ha remellerit varit alldeles omöjligt att finna spårarna till någon betydande affär och man misstänker att han förlorat stora summor på fondmarknaden i utlandet. Han drog till sig en mängd kunder genom att betala sex procent ränta månataligen, vilket belopp på sista tiden ökades till 12 procent.
Den mördade köpmannens Karlsson var en av Petrogradkoloniens mest kända medlemmar. Han hade kommit till Ryssland för några år sedan och där ganska snart vunnit en framstående ställning som korrespondent hos en av Petrograds största redare, firman Janschevskij, där hans utomordentliga språkkunskaper kommit honom väl till pass. För övrigt var han inte minst omtalad för sin märkliga karriär som affärsman. Han hade nämligen till en början varit anställd som musiker vid (Forts. & sid. 5.)

Hemskt dubbelmord.

Svensk köpmann i Petrograd mördas av en svensk ingenjör.

En mycket upprörande affär har ästadkommit stor nedstämmning inom svenska kolonien i Petrograd. En av koloniens mera kända medlemmar, köpmann Axel Karlsson, har nämligen d. 23 augusti mördats på sitt kontor av en annan Rysslandssvensk, en ingenjör Nils Gumälius.
Den mördade köpmannen Karlsson var en av Petrogradkoloniens mest kända medlemmar. Han hade kommit till Ryssland för några år sedan och där ganska snart vunnit en framstående ställning som korrespondent hos en av Petrograds största redare, firman Janschevskij, där hans utomordentliga språkkunskaper kommit honom väl till pass. För övrigt var han inte minst omtalad för sin märkliga karriär som affärsman. Han hade nämligen till en början varit anställd som musiker vid (Forts. & sid. 5.)

De finska valen.

Från Helsingfors telegraferades i fredags, att det förenade borgarblocet och socialdemokraterna erhölet den stora majoriteten av rösterna i valet till den finska landtagen, som nys avslutats. Socialdemokraterna erhölet 600 röster mindre än borgarpartiet. Valet utföll som följer: Svenska partiet 6,394, Förenade borgarblocket 30,796, socialdemokraterna 30,106, bondep-artiet 2,821 och kristliga arbetare 1,591 röster.

Elevatorerna under kontroll

Sedan strejken i Port Arthur och Fort William pågått en vecka, gripier regeringen.

Leslie Boyd blir director.

Strejken är icke definitivt avgjord, utan inväntar man arbetsministern.

Veteköp upphör.

Såsom i korthet omtalades i förra numret av S. C. T., gingo måldagen den 1 oktober elevatorarbetarna i Port Arthur och Fort William på strejk. De begärde en kineförhöjning av från 35c till 40 cent i timmen samt framför all erkännande av deras fackförening. Orsaken till denna högt allvarliga strejk kan helt och hållet placeras på elevatorägarna. Under den mindre bråda tiden hade nämligen arbetarna vid upprepade tillfällen sökt underhandla med dessa om bättre lönerförhållanden och erkännande av fackföreningen, men aldrig erhållit något svar. Elevatorägarna hade tydligen hoppats, att då den bråda tiden kom, skulle det finnas så godt om arbetare, att de ej behövde fastsätta sig på arbetarnes krav. Men det visade sig, att så icke var förhållandet, och arbetarna togo naturligen tillfället i akt att gå med de medel, som stodo dem till buds, söka genomdriva sina krav, när det icke gått att komma till någon överenskomme i godo, d. v. s. de tillgrepp strejken just då denna kom som mest fördelaktig för elevatorägarna och för landet.

Strejken pågick hela veckan, och det sågs, att 12,000,000 bushels spannmål därigenom hindrades att avgå till de allierade länderna. Arbetsdepartementet sände en representant till Fort William, och underhandlingar ägde rum mellan de strejkande och arbetsvärdarna, men dessa förto intet som helst resultat. Den största otvetygningen syntes vara erkännande av fackföreningen, vilket arbetsvärdarna icke ville gå in på. Därmed voro de villiga att temporärt öka lönen. De uppgavs, att fackföreningen står under kontroll i Förenta Staterna, och att detta kan medföra högst beklagliga förvecklingar, om strejk skulle utbryta söder om gränsen.

De stora dagligen och flera organisationer sökte tydligen uppträda som provokatorer mot arbetarna. Rykten utspredos och trycktes, att 80 proc. av dessa skulle vara tyskar eller österriktare, ehuru det nu kunnat fram, att mindre än 16 proc. äro av de nationaliteterna. Man telegraferade till regeringen och krigsministern och begärde militärtjänst för att skydda elevatorerna mot eventuellt förstöring av de strejkande, ehuru dessa icke visat några som helst tecken till förstöringsmänn utan uppträtt mycket lugnt och stadigt.

Situationen såg nog så allvarlig ut för landet, då regeringen i söndags morse utfärdade en order-in-council under War Measures act, varigenom den övertog operationen av elevatorerna på ungefär samma basis, som den förut övertagit operationen av kolgruvorna. Regeringen utnämnde Leslie Boyd, chef för Canada Grain Commission, till director of elevators i Port Arthur och Fort William. Han får ganska betydlig makt, och de, som icke lyda hans order, komma att strängt straffas.

Mr Boyd lykedes förmå arbetarna att i måndags återgå till arbetet under löfte, att regeringen skulle förbättra deras villkor och att han temporärt erkände deras fackförening. Därmed är emellertid icke strejken definitivt avgjord, utan sådes det tydligt ifrå, att arbetarna ämnade åter gå ut på strejk, om icke arbetsministern Crothers, som avrest från Ottawa till Fort William, inom tolv timmar från sin ankomst till den senare staden erkände deras fackförening. 2,000,000 bushels spannmål avlastades under måndagen.

Canadian Northern Railway och Canadian Pacific Railway stoppade i torsdags alla spannmålskeppningar från västern till Port Arthur och Fort William. C. N. R. upphävde emellertid i söndags denna förordning, och det väntades, att detsamma skulle ske på C. P. R. som i går middag.

Köp av vete har upphört över hela landet utom vid kvarn-elevatorerna och några få kooperativa firmor. Spannmåls-handlarna ha icke erhållit något svar från Sir George Foster på en förfrågan, huruvida det är säkert, att den spannmål, som köpes i Canada, kan säljas till det pris, som bestämts av kontrollörerna.

Allmän järnvägsstrejk i Argentina.

Statsbarnornas anställda i Argentina gingo i onsdags ut på strejk. Vid de enskilda banorna rådde redan förut strejk. Ej ett enda tåg går i hela republiken. Flera personer blevo dödade och skadade i en sammankräftning mellan trupper och järnvägsmän i lördags vid Taft Viejo.

Att våga.

(För S. C. T.)
Att våga ensam stå med högrädd
panna
och öppna ögon, varur blifvar bryta
då mörkman stas utia söner slunga
mot dig i nedrigt, uselt hämsbögar;

Att våga slå ett slag för de idéer,
som segrade i världen drager vida,
— som nya seder, nya vanor dana
och bringa frithetslycka, sol och ljus —
fast tusenden av arma fariser
i tanklös blindhet ses emot oss skrida
att värna om en tusenårig vana,
som håller släktet i ett vanvetars;
— att våga bryta mot de fördomfulla
vanor,
som tusen år tillbaks kan finna sina
anor,
att våga bli sig själv, ej bli en bunden
slav,
som tanklös följer vanor svunnen tid
oss gäva,
men följer hjärtats mening och förnuft-
tets lagar
och kämpar för en tid med lyckofulla
dagar,
— att våga bli sig själv och handla
som man tror,
— den vill jag kalla man, i ord och
handling stor...

Nå fört jag trampa vill, där tusen
andra
har haft sin allfarsväg av gammal
vana,
— där ingen vikit av — ej känt sig
manad
att njuta ut livsvarm vildmarks-
fäkt...
Jag djupt föraktar dem, som häntfullt
kländra
de unga, starka villor, vilka bana
en väg åt sig, där framtid, för knäppt
anad,
i fjärran vinkar ådelnsnad släkt.
Nå bör den nya tidens unga villor
drömma
sin tid till spillo och sin plikt för
glömma
och vagra sig till ro av läxor, som
man fått,
som pluggats om och om igen i tid
som gått,
— men eldade av ädel dädust må de
tåga
på nya stigar, för ej trampade och
våga
att dädfullt röja väg för bättre, ny-
väckt tid,
och giva helt sig själv, sitt eget jag
drävid!

Men ej det duger ångsamt giva vika
för kländer eller hän, som man får
rona,
— att icke våga helt sig själv förbliva
att fruktan för vad andra säga
må!...
Ej duger det att tro vad de predika,
som blott med misstro trösk vårt värk
belöna
och gammalkloka råd oss vilja giva
att de r a gamla säkra vägar gå...
En målmedveten ungdom aldrig hysar
båvan
för orättmätigt motstånd i dess ädla
stråvan,
men följer egen väg, som de ha stakat
ut,
tills de ha nått sitt höga framtidsmål
till slut!
— Vad mer, om rikedom och ära de ej
vinna,
— om de drömda framtidsländanet
endast hinna,
där solljus ljuga hägnar, frigidior, ny-
väckt tid,
— de där i se sin bästa lön för kämp-
pad strid! —
G. H. Silver.

Sveriges import och export av brödsäd.

Sveriges speciella delegerade, Mr. A. R. Nordvall visar tydligt att Sverige
ej fött Tyskland och att nöden
står för dörren om ej snar hjälp
kan erhållas.

(Anförande vid förhandlingarna an-
gående "Food to the neutrals", hållet
vid möte av "American Academy of
Political and Social Science" i Phila-
delphia, Pa., d. 16 sept. 1917, av A. R.
Nordvall, Svenska regeringens delegerade
i U. S. A.)

Vad potatisen beträffar är den sär-
skilt i Sverige av utomordentlig bety-
delse som födoämne, både för männi-
sker och djur. Den svenska potatis-
skörden uppgick 1913 till nästan 2,000,
000 ton, 1914 var den 1,700,000 ton,
1915 2,100,000 ton, men 1916 endast
1,500,000 ton. Under kriget har Sve-
rige varken importerat eller exporterat
någon potatis. I fråga om skörde-
utskiktarna för året är det fara värt
att högst medelskörden kan erhållas,
så att man icke kan vänta att få ett
överskott på potatis att täcka bristen
på brödsäd med.

Den svenska jorden frambringar
även ett annat viktigt näringsämne,
nämligen betsvikt. Produktionen av

raffinerat socker uppgick 1913 till
126,000 ton, 1914 till 137,000 ton, 1915
till 146,000 ton, men sjönk 1916 till
122,000 ton till följd av minskning på
de ifråga om den odlade arealens om-
fång och den erhållna betskördens
kvantitet och kvalitet.

De goda betskördarna 1914 och 1915
gjorde det till och med möjligt för
Sverige att hjälpa sina vänner och
grannar norrmanen med 15,000 ton
socker, den enda export av denna vara
som ägt rum under kriget.

Under 1915 och 1916 visar statisti-
ken en avsevärd ökning av den svens-
ka sockerkonsumtionen, vilken förklar-
as därigenom, att regeringen under
kriget satt maximalpris på denna vara,
varigenom den kommit att bli ett av
de billigaste födoämnen i marknaden.
Dessa låga maximalpriser har emellertid
haft den nackdelen med sig, att bet-
arealen något minskats.

Minskningen i sockerproduktionen i
förening med den nya omtalade ökn-
ingen av forbrukningen gjorde, att
sockerfrågan blev kritisk under hösten
1916. Till följd härav genomfördes en
sockerransonerung efter följande prin-
ciper:

1. Fabriker, vilka använda socker
— bagerier, choklad och konfektfabri-
ker, läskedryckstillverkningar m. m. —
erhålla omkring hälften av de kvanti-
teter de konsumerat de senaste två
åren.

2. Varje person erhåller 13 kg
socker per år, var till kommer en min-
dre kvantitet till varje hushåll för
spitningsändamål.

I det föregående har jag nämnt en
kort översikt över huru det svenska
folket tillgodogör sitt behov av bröd
och andra stärkelsehaltiga födoämnen.
Knäppt mindre viktigt är emellertid
foderproduktionen, varav boskapskött-
sen beror. Den svenska jorden fram-
bringar havre, korn och blandsäd,
var till kommer bö och halm för att
icke tala om det naturliga betet. Bos-
kapskötselns uppsving har likväl
medfört att vi icke kunna inom landet
frambringa tillräckligt med fodermed-
el, utan även måste importera avse-
värda kvantiteter oljekakor och majs,
vilket varit fallet långt före kriget.

Sveriges havreskörd uppgick normalt
till 1,300,000 ton per år. 1914 var i
dessa avseende ett ovanligt olyckligt
år, i det att vi då endast fingo 800,000
ton, eller 40 proc. under medelskörd.
Kornskörden brukar uppskattas till
300,000 ton per år, och av blandsäd
kan man räkna 350,000 ton. Höskör-
den slutligen brukar uppgå till 5-6
7,000,000 ton.

Importen av oljekakor har utgjort
150,000 ton årligen under 1913, 1914
och 1915. Den sjönk 1916 till ungefär
halva denna kvantitet och minskades
ytterligare under detta år. Majs-im-
porterna har under 1913, 1914 och 1916
uppgått till omkring 50,000 ton per år,
men steg 1915 till något över 200,000
ton, vilket var en nödvändig följd av
den fört omtalade oösedvänligt dåliga
havreskörden 1914. Med hänsyn såväl
till att Sveriges import av foderkorn
och majs numera upphört som till de
dåliga skördeutskiktarna i år, både be-
trräffande havre, korn, blandsäd och
kommer det att bli nödvändigt i Sve-
rige att inom en nära framtid slakta
eller exportera en avsevärd del av not-
kreaturs och svinestammarna.

Jag behöver icke inför detta audito-
rium närmare framhålla vilken olycka
det är för ett land — med hänsyn till
den framtida produktionen av kött,
mjölk och smör — att på detta sätt
tvingas att reducera kreatursstöcken.
Om också härigenom tillgången på
kött under slakttiden blir större än
behovet, kommer förlusten att bli så
mycket mer kännbar när kriget en
gång är över och näringslivet söker
att återtaga de gamla formerna.

Sveriges export av födoämnen.
Jag skall nu lämna en kortare redogö-
relse för Sveriges födoämnesexport
under kriget. Historien om "Sverige
föder Tyskland" o. d. hava ofta före-
kommit i pressen och bliva vanligen
trodda av den stora allmänheten. Se-
nast härom dagen såg jag en uppgift
att 5 millioner bushels vete hade sänts
från Sverige till Tyskland under kriget.
Naturligtvis är denna siffra, liksom
de flesta andra jag sett publicer-
ade, fullkomligt orättiga, och jag vill
begagna detta tillfälle, då jag har äran
att tala inför ett amerikanskt audito-
rium av högsta kompetens "att lägga
kortet på bordet" och meddela de kor-
rekta siffrorna.

Av den svenska veteproduktionen
har Sverige under kriget exporterat
till Centralmakterna följande kvanti-
teter: 1914 1,800 bushels, 1915 1,200
bushels, 1916 1,600 bushels och under
1917 ingenting alls. Följaktligen har
Sverige under de gångna tre krigs-
åren exporterat inalles mindre än 5,000
bushels vete.

Av råg har ingen export alls före-
kommit från Sverige under kriget. Av
svensk havre exporterades 1916 nära
500,000 bushels, men 1914, 1915 och
1917 ingenting alls. Kornexporten ut-
gjorde under 1916 180 ton, och har
icke förekommit under de övriga åren.
Majs har icke alls exporterats under
kriget. 1916 exporterades till Tysk-
land omkring 1,200 ton skadade korn-
flingor och havregryn samt 2,200 ton
malt. Allt som allt har under kriget
förekommit en totalexport av spans-
mål och malt från Sverige på 10,935
ton, varav större delen utgjorde havre
och endast en obetydlig kvantitet var
vete. Då man beträktar att Sveriges
hela konsumtion av spansmål, både
för människoföda och för foderändam-
ål uppgått till 3,000,000 ton per år —
alltså under krigsåren sammanlagt
9,000,000 ton — utgör hela exporten
under kriget endast en tiendedels pro-
cent av den totala konsumtionen, vil-
ket måste betraktas som en mycket
obetydlig del. Jag behöver väl ej för-
säkra att sumera icke förekommer el-

Religiös diskussion eller icke?

Svenska Canada-Tidningen har vänt
sig till ett 40-tal mera kända svenskar
från kust till kust med en värdsam
uppmärksamhet att besvara följande fråga:

"Anser Ni, att Svenska Canada-Tid-
ningen åter bör öppna sina spalter i
'Ordet Fritt' för diskussion i religiösa
ämnen, om sådana regler upptäckas,
att diskussionens saklighet garanteras?"

Vi tro, att detta blir det lämpligaste
sättet att få denna kvistiga fråga av-
gjord, ty vi äro övertygade om att alla
de svenskar, som tillfrågats, äro per-
soner med sunt förstånd och ett verk-
ligt intresse för svenskheden här i
landet. Svaren publiceras i den ord-
ning de inkomma. Läs åro vi i till-
fälle att återgiva följande svar, som
kommit oss tillhanda.

Ottawa, d. 24 sept. 1917.
Herr redaktör!
Jag är emot religiös diskussion i
Ordet Fritt, emedan en sådan alstrar
osämja mellan olika tänkande. Man
glider så smidigt in på personligt-
hetens område, sätter en betel mer
eller mindre elaka och föla saker i
svart på vitt och skadar därigenom
både sig själv och S. C. T., som under
sin nuvarande ledning är värd ett värt
re öde än att utgöra en "dumping
place" för en massa alster av lands-
männens skrivklåda, när det gäller re-
ligion.

Religion är vars och ens ensak, och
allas åsikter måste respekteras. Även
de icke kyrko- eller missionshus-be-
kändes.

H. Claughton-Wallis.
Föreståndare för "Forest Surveys".

Herr redaktör!
Ederet citerar anående diskussion
i religiösa ämnen tillhanda. Jag har
alltid ansett, att sådana diskussioner
i "Ordet Fritt" göra mer skada än
någon nytta. Jag påstår detta på grunda
att sådana diskussioner i mitt öfver-
fall av hundra urarta sig till personligt
"kväbbel". Låt oss hellre diskutera
frågor, som enligt min åsikt kunna
åstadkomma något resultat.

Jag instämmer i öfrigt med herrar
Akerlindh och Carlsons inlägg i frå-
gan.
Helmer Johnson,
Winnipeg, Man.

Herr redaktör!
Som varande en av de svensk-can-
adensare, vilka erhållit Eder uppmär-
samhet yttra sig i ovanstående ämne, skall
jag nu — fastän något sent — söka
besvara denna tåmligen kvistiga frå-
ga.

Jag var från början böjd att instäm-
ma med den grupp, som anser att reli-
giös diskussion bör få föras i denna
tidnings brevvärdning. Men efter att
hava läst brev från olika inläsare och
skälen för och emot har jag efter mo-
get öfvervägande kommit till den upp-
fattningen, att tidningens spalter ej
bör stå öppna för religiös diskussion.
Med detta menar jag dock ej att stå
solidarisk med de ärade skribenterna,
som anse att religion och religiösa
frågor äro av ringa eller mindre vikt
och böra ersättas av "mera vitala".
Min uppfattning är att religionen dock
är den "mer vitala" frågan, ty genom
den söka vi jordevandrare att finna
vår plats som människor i skapens sto-
ra kedja och vårt förhållande till allt
livs ursprung — till Gud.

Medan min uppfattning således är
den, att religionen i dess bredare
betydelse — är för de flesta av oss en
högt viktig sak, tror jag dock en reli-
giös diskussion i denna tidnings bre-
vavdelning ej skulle leda till önskvärda
resultat, även om det skulle lyckas
redaktionen att genom regler och cen-
sur få till stånd ett något moderat
meningsutbyte än det tygellösa och
håttaka, som fordes för några månader
sedan.

Den stora svårigheten vid en diskus-
sion som den ovan nämnda är att finna
auktoritet. Den katolska kyrkan står
i detta avseende i ett mycket starkt
ställning och är i sig själf en auktoritet
på säker grund; den har som auk-
toritet kyrkofaderna och en ofelbar
påve. Protestantismen har ingen påve,
den har som högsta auktoritet en
ofelbar bibel och ett uppenbarelse. De
gudomen uppenbarad icke endast i per-
gament och skrift utan även i natu-
rens stora bok, i alla naturens under.
Vid sidan af dessa hava vi rörelse-
sentanter för den strängt materialistiska
riktningen, som förnekar allt över-
sinnligt, allt som ej med våra fem sin-
nen kan uppfattas eller vägas å den
sak, som utgör människans vägsål eller
hjärtan med dess måttstock.

Med detta för ögonen böra vi lätt
kunna inse svårigheten att sakligt och
resonabelt föra en religiös diskussion
om ett sådant ämne. I de förnämnda
peka att bibeln är så och så och där-
med punkt. Då denna auktoritet ej
erkännes av de icke-ortodoxa och
om man väljer att utgå från denna
tillhör denna kategori — blir konflikt
och strid, ja orosligt kväbbel, och per-
sonliga utfall få tillgripas i stället för
en övertygande och saklig framställ-
ning av skäl och argument pro och
con.

Ingen övertygas av sådan debatt;
okunnighet och okynne givas fritt spel-
rum, lutet av verkligt värde har bris-
tats fram. Resultatet blir bliskhet
och fiendskap samt ett vidgade av de
klyfter som länge, alltför länge, skiljt
olika tänkande grupper av svensk-can-
adensare.

På grund af detta anser jag att reli-
giös diskussion i brevvärdningen bör
uteslutas, men tror samtidigt att tid-
ningens skulle göra en mera livs-
värd om en avdelning öppnades för populär
skrivna avhandlingar över religiösa,
sociala, historiska eller läkarveten-
skapliga ämnen. I de förnämnda
kunde ju ingå avhandlingar över de
olika världsreligionerna som t. ex.

kan bygga upp på det. Det är
helt naturligt att Amerika nu vill klar-
lägga forest och framt huru stora dess
egna tillgångar äro och därför huru
nödvändigt som behöves för landets eget
lycka att de länder, som äro dess
allierade i detta stora krig, först när
dessa uppgifter föreläsa kan U. S. A.
bedöma i vilken utsträckning det är
möjligt hjälpa de neutrala länder, som
äro beredne att tillförsel härifrån. Att
allt kommer att göras för att om möj-
ligt söka förekomma onödiga svårig-
heter och hindanden i dessa länder, där-
om kan ingen tvivla som känner det
amerikanska folket och dess regering
och vet vad de kämpa för i detta krig.

Religiös diskussion eller icke?

Svenska Canada-Tidningen har vänt
sig till ett 40-tal mera kända svenskar
från kust till kust med en värdsam
uppmärksamhet att besvara följande fråga:

"Anser Ni, att Svenska Canada-Tid-
ningen åter bör öppna sina spalter i
'Ordet Fritt' för diskussion i religiösa
ämnen, om sådana regler upptäckas,
att diskussionens saklighet garanteras?"

Vi tro, att detta blir det lämpligaste
sättet att få denna kvistiga fråga av-
gjord, ty vi äro övertygade om att alla
de svenskar, som tillfrågats, äro per-
soner med sunt förstånd och ett verk-
ligt intresse för svenskheden här i
landet. Svaren publiceras i den ord-
ning de inkomma. Läs åro vi i till-
fälle att återgiva följande svar, som
kommit oss tillhanda.

Ottawa, d. 24 sept. 1917.
Herr redaktör!
Jag är emot religiös diskussion i
Ordet Fritt, emedan en sådan alstrar
osämja mellan olika tänkande. Man
glider så smidigt in på personligt-
hetens område, sätter en betel mer
eller mindre elaka och föla saker i
svart på vitt och skadar därigenom
både sig själv och S. C. T., som under
sin nuvarande ledning är värd ett värt
re öde än att utgöra en "dumping
place" för en massa alster av lands-
männens skrivklåda, när det gäller re-
ligion.

Religion är vars och ens ensak, och
allas åsikter måste respekteras. Även
de icke kyrko- eller missionshus-be-
kändes.

H. Claughton-Wallis.
Föreståndare för "Forest Surveys".

Herr redaktör!
Ederet citerar anående diskussion
i religiösa ämnen tillhanda. Jag har
alltid ansett, att sådana diskussioner
i "Ordet Fritt" göra mer skada än
någon nytta. Jag påstår detta på grunda
att sådana diskussioner i mitt öfver-
fall av hundra urarta sig till personligt
"kväbbel". Låt oss hellre diskutera
frågor, som enligt min åsikt kunna
åstadkomma något resultat.

Jag instämmer i öfrigt med herrar
Akerlindh och Carlsons inlägg i frå-
gan.
Helmer Johnson,
Winnipeg, Man.

Herr redaktör!
Som varande en av de svensk-can-
adensare, vilka erhållit Eder uppmär-
samhet yttra sig i ovanstående ämne, skall
jag nu — fastän något sent — söka
besvara denna tåmligen kvistiga frå-
ga.

Jag var från början böjd att instäm-
ma med den grupp, som anser att reli-
giös diskussion bör få föras i denna
tidnings brevvärdning. Men efter att
hava läst brev från olika inläsare och
skälen för och emot har jag efter mo-
get öfvervägande kommit till den upp-
fattningen, att tidningens spalter ej
bör stå öppna för religiös diskussion.
Med detta menar jag dock ej att stå
solidarisk med de ärade skribenterna,
som anse att religion och religiösa
frågor äro av ringa eller mindre vikt
och böra ersättas av "mera vitala".
Min uppfattning är att religionen dock
är den "mer vitala" frågan, ty genom
den söka vi jordevandrare att finna
vår plats som människor i skapens sto-
ra kedja och vårt förhållande till allt
livs ursprung — till Gud.

Medan min uppfattning således är
den, att religionen i dess bredare
betydelse — är för de flesta av oss en
högt viktig sak, tror jag dock en reli-
giös diskussion i denna tidnings bre-
vavdelning ej skulle leda till önskvärda
resultat, även om det skulle lyckas
redaktionen att genom regler och cen-
sur få till stånd ett något moderat
meningsutbyte än det tygellösa och
håttaka, som fordes för några månader
sedan.

Den stora svårigheten vid en diskus-
sion som den ovan nämnda är att finna
auktoritet. Den katolska kyrkan står
i detta avseende i ett mycket starkt
ställning och är i sig själf en auktoritet
på säker grund; den har som auk-
toritet kyrkofaderna och en ofelbar
påve. Protestantismen har ingen påve,
den har som högsta auktoritet en
ofelbar bibel och ett uppenbarelse. De
gudomen uppenbarad icke endast i per-
gament och skrift utan även i natu-
rens stora bok, i alla naturens under.
Vid sidan af dessa hava vi rörelse-
sentanter för den strängt materialistiska
riktningen, som förnekar allt över-
sinnligt, allt som ej med våra fem sin-
nen kan uppfattas eller vägas å den
sak, som utgör människans vägsål eller
hjärtan med dess måttstock.

Med detta för ögonen böra vi lätt
kunna inse svårigheten att sakligt och
resonabelt föra en religiös diskussion
om ett sådant ämne. I de förnämnda
peka att bibeln är så och så och där-
med punkt. Då denna auktoritet ej
erkännes av de icke-ortodoxa och
om man väljer att utgå från denna
tillhör denna kategori — blir konflikt
och strid, ja orosligt kväbbel, och per-
sonliga utfall få tillgripas i stället för
en övertygande och saklig framställ-
ning av skäl och argument pro och
con.

Ingen övertygas av sådan debatt;
okunnighet och okynne givas fritt spel-
rum, lutet av verkligt värde har bris-
tats fram. Resultatet blir bliskhet
och fiendskap samt ett vidgade av de
klyfter som länge, alltför länge, skiljt
olika tänkande grupper av svensk-can-
adensare.

På grund af detta anser jag att reli-
giös diskussion i brevvärdningen bör
uteslutas, men tror samtidigt att tid-
ningens skulle göra en mera livs-
värd om en avdelning öppnades för populär
skrivna avhandlingar över religiösa,
sociala, historiska eller läkarveten-
skapliga ämnen. I de förnämnda
kunde ju ingå avhandlingar över de
olika världsreligionerna som t. ex.

kan bygga upp på det. Det är
helt naturligt att Amerika nu vill klar-
lägga forest och framt huru stora dess
egna tillgångar äro och därför huru
nödvändigt som behöves för landets eget
lycka att de länder, som äro dess
allierade i detta stora krig, först när
dessa uppgifter föreläsa kan U. S. A.
bedöma i vilken utsträckning det är
möjligt hjälpa de neutrala länder, som
äro beredne att tillförsel härifrån. Att
allt kommer att göras för att om möj-
ligt söka förekomma onödiga svårig-
heter och hindanden i dessa länder, där-
om kan ingen tvivla som känner det
amerikanska folket och dess regering
och vet vad de kämpa för i detta krig.

Canada logo and text: Betalningen blir den samma. Män, som tvångsutskrivs får samma betalning som de, som taget värvning. Canadensiska soldater få från \$1.10 till \$1.50 om dagen och mat och kläder fritt, ävensom rum och resor. Tvångsutskrivna män kunna även få pangar för dem, som de underhålla, liksom andra soldater. Issued by The Military Service Council.

Provinsen Alberta. Hälsosamt klimat. Bördig jord. Billigt bränsle. Stora skördar. Högskolningstillf. John E. Lidholm, 132 Lipton St. Winnipeg, d. 4 oktober, 1917.

LAKARE. 418-417 Fritchard Ave., Winnipeg. DR. B. GERZABEK. LAKARE. som erhållit diplom i Oesterrike Ungarn, Tysk- land, England, Canada, etc. F. o. assisterande läkare vid de kungliga och ka- seletiska sjukhusen i Wien, Krakau, Prag, Berlin, Paris och London, England. SPECIALIST. För mag- och lungsjukdom, sjukdom i inälv- na, käns- och främstammar-sjukdomar, så- föreläsningar och operationer. Behandling och utom hemmet, såväl som i mitt privat- sjukhus. Besökande läkare å St. Boniface och General Hospital. Mottagningstid: 8-12 f.m., 2-6 p.m. 7-10 på kvällen.

Dr. R. L. HURST. Medicine of Royal College of Surgeons, Eng- land. Licentiat af Royal College of Physi- cians, London. Specialist: Bröst, när- er kvinnsjukdomar. Kantor: 805 Kennedy Bldg., Portage Ave. mitt emot Eaton. Telefon Main 814. Kontorstid: 8-9 och 7-9. Bostadstelefon Garry 1175.

Björnson & Brandson. LAKARE. Gor. William and Sherbrooks. Mottagningstid: 2-3, 7-8 p.m. Bostadstelefon: Garry 921 - Garry 701.

DR. J. STEFANSSON. Isländsk specialist på ögta, örats- räckna och strupens sjukdomar. 401 BOYD BUILDING, Hörnet af Portage Ave. och Edmontan. Tel. M. 3088 eller Garry 2315.

DR. J. BOULANGER. Post Graduate från Paris och London sjukhus. F. d. Kirurg Misericordia Maternity, Montreal. Genito-Urinary Diseases Laboratorium. Kantor och bostad: 10011 Jasper Ave., Edmontan, Alta. Nästa dörr till Yale Hotel. Telefon 1032.

DR. ROVEDA, M.T.D.M.E. för kroniska sjukdomar, elektrisk be- handling för nervositet och reumatism, kropps- och ortopediska behandlingar, elektricitet av här och födelsemärken. LIKTORNSOPERATOR. Kantor: 919 Somerset Building. Telef. M. 1260. Winnipeg.

För ögon-sjukdomar Konsultera JAMES SHAEEN. Registrerad optometrist. 202 Portage Ave., Hörnet af Smith St. Winnipeg, Man. R. G. GORDON DRUG STORE. Personlig uppmärksamhet åt alla patienter.

Värdefull Svensk Bok FRITT! Hvarje man borde sända efter ett exemplar af den intressanta och lärorika Svenska Rådgifvaren "Goda Råd". Denna berömda med flera illustrationer försedda läkarebok, som Doktor Leigh skrivit speciellt för svenskar i Amerika, innehar många värdefulla råd och upplysningar för unga män, omkänner alla för männen säkra sjuk- domar, dödas följder, förebyggande och huru de kunna botas i hemmet o. s. v. Boken handlar äfven om Livfets Hemligheter och borde läsas af hvarje un- man. Om ni varit oförstående i era unga år, eller systemet blifvit försvagadt genom utsvärningar i senare år, bör ni skriva efter boken. Ni kan blifva återställd till fullkomlig hälsa och styrka genom Dr. Leighs be- handling. Boken sändes alldeles gratis och portofritt i försägladt omsve- till alla, som insända namn och adress till Dr. L. K. LEIGH, 177 N. State St., D. 14, Chicago, Ill.

ORDET FRITT.

Alla Svenska Canada-Tidningens prenumeranter äro vilkomna att yttra sig i denna avdelning. Följande regler ha vi emottagit och uppge oss: (1) Skriv tydligt på en sida av papperet och med blått. (2) Skriv så tydligt, kortfattat och på sak så som möjligt. (3) Underlämnade utfall mot olika läskande. (4) Anonyma uppgifter publiceras ej. (5) Diskussioner i religiösa ämnen är förbjödna. (6) För i denna avdelning gjorda uttalanden skilja sig redaktionens läst som helst ansvar. — RED.

PA SVENSKARNES GATA.

Med. — "Petter Jönsson han såg i Fjäderslandet..." Jag häromständigt till Logan styrde min Kosa. Den gatan kan just ej kallas "Via Dolorosa". Där träffas landsmän i alla sorters affärer. De äro, svenskar i både språk och manér.

Där är svenskarnas centrum för den canadiska västern. Ja, både skräddarna och skomakarna vid lästen. Och Swedish Importing, där man kan handla till julen. Där träffas också den nya svenska konsolen. Och svenska kyrkor här finns av flera färgar. Där som det talas och sjunges "Hjulliga toner". Där "Kristi lära" av flera sorter predikas. Under samma tak kan "Guds barn" ju aldrig förliskas.

"Å" "magasinet", där ha de snus, vill jag lova. På "Fountain House", där kan man äta och sova. Där kan man mättas om man är hungrig som gamen. Hos Missie Anderson, denna fruntliga damen.

På dörren till "Canada Posten" också jag glänta. Där sätter sig trevlig och mycket ljushärlig låta. Där finns Traskback som sätter typer om dagen. Sävda. (Censurerat).

Till "Postens" Sanctum jag också kastade blicken. Fastän jag inte tillhör den "heliga kirkon". Där gubben Hofstrand han satt och plita på psalmen. För vilket knog han en gång får "kronan och palmen".

"Managern" själv han kom in med glas på sin näsa. I sina papper nu strax han började läsa. Han vänligt hälsar. Jag sa: "Hur mår Hallonquisten i detta väder, så här uppå morgonkvisten".

Så kom jag ned, där som denna tidning utgives. Där är det bråk, usch, vad där råspås och skrives. Där gör's affärer på både in- och utländska. Där tryckes tidningar, både norska och svenska.

Från källarns djup där hör's maskiner, en surra. Och dagen lång synes allting gå som en surra. Och P. M. Dahl han är "bliss" liksom en myra. Han som en klockarfår måste allting bestyra.

Här Peter Myrvold tar hand om norska publikum. Och "Calle P." som är ganska sträng i kritiken. Och "Nisse" Brown, som ger ut vår goda avis. Som alla svenskar ej tyckas nok kunna prisa.

Ja, våra landsmän, skall du till Winnipeg fara. Så hör nu här och mitt råd till minnet bevara. Vill du med landsmän i all gemyttighet prata. Så gå på Logan, ty det är Svenska skarnes gata. Fia Janssons Brörsor.

* Vägen till Golgata: Smärtornas väg. EMOT RELIGIOSA DISKUSSION.

Multivill, Man., d. 28 sept. Arade redaktör! Var av godheten och inför dessa rader i tidningen. Jag har läst i Ordet Fritt i Canada Tidningen om den religiösa diskussionen, så att jag börjar tröttna på det. Och vill nu bedja om plats i tidningen för några rader för att uttala min åsikt om denna sak. Det är ju rätt många som onska få denna återupptagna i tidningen, men jag tror att vi ej komma till något resultat med den, så det vore bäst att inte upptaga den igen. Till alla

Nordbor i Förenta Staterna.

Guvernör Norbeck har till medlem av S. Dakota Board of Survey of Educational System utnämnt Albert M. Anderson från Sturgis.

Drunkad, 25 år gamle August Lund, hemmahörande i Marinette, Wis., och som till mr och mrs John Lund därstades, har omkommit genom drunkning i Milwaukeefloden.

Astoria Transportation Company är namnet på ett nybildat bolag med \$25,000 aktiekapital, som nyligen inkorporerades av L. L. Leadbetter samt våra landsmän kontraktören C. J. Palmberg och bankkasören J. M. Anderson i Astoria, Ore.

Firman Kastman & Bonde, utgivare av den i Evanston, Ill., utkommande tidskriften Svensk-amerikanska Familj-Journalen, har i dagarna upplösta, i det den ene av delägarna, Emil J. Bonde, dragit sig tillbaka. Yngre C. Kastman är nu ensam ägare av tidskriften.

Logen Idoghet 35 år. Den i Illinois för att icke säga överallt i landet välkända goodtemplarlogen Idoghet, nummer ett inom Illinois skandinaviska storloge, har i dagarna fullbordat sitt 35-års verksamhetsår, och firades av den anledningen nyligen en välbesökt fest i logens lokal, ordenshuset vid Newport ave.

Mordförak och självmord. En i Clinton, Iowa, boende svensk vid namn Louis Johnson sökte i tisdags mörda Emil Baugaster, men den mot honom riktade kulan träffade i armen. När tillstådeskommande poliskonstaplar ämnade arrester Johnson, avlössade han ett ögonblickligen dödande skott mot sig själv.

Sulptören Karl F. Skoogs målmedvetna arbete i konstens tjänst har i dagarna erkänts med en ovanlig utmärkelse. Skoog har nämligen från Federal Art Commission i Washington blivit ombedd att insända 12 fotografier för utvärdering av sina arbeten. Meningen är att dessa skola tilläggas kongressens bibliotek.

För att slippa militärtjänsten, hoppade Yvon Jacobson, en 25-årig man, hemmahörande i Menominee, Mich., härmed dagen från ett Northwestern-lyceum, just som detta medförande ett tiertal till krigstjänst utkallade män skulle ingå till Winthrop Harbor station. Den olyckliga ljust i fallet en så gott som ögonblicklig död.

Studenterna och rustningarna. Ett 60-tal unga män i Chicago som onska förbereda sig för tjänstgöring i arméns förordningsavdelning, ha beslutat sig för att gå till Northwestern universitet organiserad klass, som till ändamål har att utbilda värnpliktiga för tjänstgöring av nämnda slag. Klassen är den andra i ordningen som bildats vid universitetet i sågda syfte och står under ledning av prof. Arthur Swanson, en av lärarna i universitetets merkantila avdelning.

En hertigsteds hemkommen. Den bland svensk-amerikanska musikvävarer så välkända och uppskattade violinisten Ebba Hjerstedt, som nu i omkring tre års tid vistats i Europa, har i dagarna återkommit hit och var en av de passagerare som medföljde ångaren "Hellig Olav" på denna senaste resa till New York. Miss Hjerstedt anlände till den svenska huvudstaden på hösten 1915 och tilldrog sig genast en stor uppmärksamhet, detta närmast av anledning av hennes lyckade konserter i Berlin och andra städer på den europeiska kontinenten.

Stort lojalitetsmöte. Chicagosvenskarnes lojalitetsmöte i söndags eftermiddag å d. drog efter beräkning en publik på omkring 10,000 personer. Övermoderne Harry Olson och Henry Mattogno med uttalande som talare och det påvisade vad vår nation gjort för landet i det flydda och den patriotism som nu besjalar vårt folk, skriver Sv. T. Nyheter. Överste Roosevelt hade sånt telegrafiska hälsningar till mötet, och vid detta antogs en resolution, vart芝加哥svenskarne uttala sin lojalitet till regeringen. Ett exemplar av resolutionen översändes till president Wilson.

Svenska metodisternas centraalkonferens höll sitt årsmöte i Chicago fr. o. m. den 20 sept. t. o. m. den 24 sept. Bl. a. som beslutat vid sessionerna märktes det att pastor John Bendix, Betanahemets mångåriga föreståndare, på egen begäran skulle förklaras entledigad och efterträdas av pastor Alfred Anderson. Första församlingens lärare. Prof. John Em. Hillberg som de senaste åren tjänstgjort som redaktör för samfundets tidning Sändebudet, blev nu förflyttad till Jamestown, N. Y., för att taga värd om därvarande svenska metodistförsamling. Bland speciella uttågningar vid mötet märktes de följande: Prof. C. G. Wallenius, president för det teologiska seminariet i Evanston; prof. Frank A. Lundberg, lärare vid samma skola; Arvid N. Sorlin, föreståndare för bokhandeln; John P. Miller, föreståndare för stads- och immigrationsmissionen; Simon P. Englund, sekreterare för hjälpförningen; Andrew J. Strandell, kaplan i Susanna Wesleyhemmet.

Avlidens svensk litteratur. Litteratören Esaias Gustaf Samuel Teodor Lindner avled nyligen i sitt hem i Glen Ridge, N. J., efter en kort sjukdom. Han var född 1870 i Arrie socken, Malmöhus län, där hans far var kyrkoherde. Han genomgick Malmö högre elementarläroverk och avlade 1887 medeltäxamen. Under de närmaste 4 åren bedrev han universitetstudier 4 åren bedrev han universitetstudier

HARVESTING THE WESTERN CROP EATON EQUIPMENT FOR FARM NEEDS

NI SKALL INHÖSTA EN GOD SKÖRD AV SKILLSYNTA GOTTKÖP FRÅN EATON'S NYA HÖST- OCH VINTERKATALOG. Om ni är en reguljär EATON-kund känner ni av erfarenhet den glädje och förväntan, som kommer till Eder två gånger om året vid mottagandet av EATON'S GENERALKATALOG. Är ni icke en regelbunden kund, skall ett brevort, med edert namn och adress, för till eder katalogen med dess rika skörd av gottköp och besparingar. ORGANISATION ÄR EKONOMIENS HEMLIGHET. Att hålla goda varor till rimligt pris blir ständigt svarare och nödvändigare en utmärkt organisations samlade ansträngningar. En organisation, som ger den överträffade betjäningen, som skaffat och som hållit så många tillfredsställda EATON-kunder. VARENDA SIDA FRÅN PERM TILL PERM. I den nya EATON-katalogen innehåller mycket av intrasse för eder, både när ni ser det från ekonomiens standpunkt, och när ni ser på det stora assortiment, så uppskjut icke. Efterskriv den idag. Vi ha även följande broschyrer: Tapeter, kolonialvaror, Plumbing and Heating, herrkläder, Moderna Hem- och Farm byggnader. HANDESNÄST PÅ ANMODAN. Ni kan hänvisa till en EATON katalog varje dag på året och dra nytta av den.

MILJONER DO varje är i lungot. Miljoner kunde ha räddats, om man endast använt sunt förnuft i första stadiet. Om ni lider av astma, bronchitis, katarr, pleurisy, svaga lungor, hosta och förkyllning - alla sjukdomar, som leda till lungot - tuberkulps, ÅR NI INTRÄSSERAD I Dr. Strandgårds T. B. Medicine. Efterskriv intyg och broschyr. DR. STRANDGÅRDS MEDICINE CO. 263-265 Yonge St., Toronto.

FARMARE! Sänd Eder säd i år till ADANAC GRAIN COMPANY, LTD. Ni kan vara säkra på reell behandling. Vår 30 års erfarenhet i spannmålsaffären står till Eder tjänst. Vi äro "Licensed and Bonded". Sänd eder nästa vagnslast märkt: Notify: ADANAC GRAIN COMPANY, LIMITED. 1203 Union Trust Bldg., Winnipeg, Man.

NORTH STAR DRILLING CO. Borra Brunnar på kontrakt. Prospekteröring. Tillverkare av Brunnsborrningsapparater och tillbehör, Pumpar, Ångmaskiner, Väderkvarnar och tillbehör, Sand Screens, Sand Points och Dynamit. Aven Tvättmaskiner för hand- och maskinkraft samt Gräddapparater. Canadiska agenter för GUS PECH FOUNDRY CO. Dept. M. Monitor Brunnsborrar. Magasin, fabrik och kontor: Corner Dewdney & Honour Streets REGINA, SASK. Tel.: 5232 och 3367.

Hudar Pålsvärk Hudar Pålsvärk Hudar Pålsvärk. Om ni önskar snabb betalning för och största förtjänsten på edra pålsvärk, hudar, ull etc., skeppa dem till Frank Massin Efterskrif priser och fraktsedlar. BRANDON, MAN.

Skandia Hotel och SVENSKA CAFEET, 413 Logan Avenue, Winnipeg, Man. Kom ihåg "SKANDIA" är det enda verkligt skandinaviska hotellet i Winnipeg. Glöm nu icke att skriva ned adressen, så ni kan finna den. De, som komma in med natttåget, ombudjas hävande sig till Room 14, 307 Patrick Street. M. A. MEYER, Agare.

Flera Stenografer och Bokhållare önskas. Det är betydlig birst på kompetent kontorsfolk i Winnipeg på grund af att så många kontorsmän tagit värföring. THE SUCCESS BUSINESS COLLEGE. Graduerer äga företräde. SUCCESS är det största - starkaste - mest pålitliga. Det tränar flera studenter än alla konkurrenter tillsammans - har tio afdelningsskolor - enrollerar mer än 6,000 studenter om året. Har artiga, kompetenta, skickliga lärare. Enrollera när som helst. Efterskrif upplysningar. THE SUCCESS BUSINESS COLLEGE LTD. COR. PORTAGE & EDMONTON WINNIPEG, MAN.

JOHNSON BAGGAGE TRANSFER FLYTTNING UTFORES. Phone Garry 244. 294 Park Street. WINNIPEG, MAN.

FÖRSTORINGAR av alla bilder och alla storlekar kunna göras hos RELIANCE STUDIO, Logan & Main St. INGANG FRÅN MAIN STREET

HAR NI SMAKAT ROSTAT KAFFE? Om ni har, har ni undrat över den totala frånvaron av även den minsta bitterhet. Det är emedan de små, jämna, rena, krossade kornen av Red Rose Coffee äro alldeles fria från bitter ägnar eller daml. Ni smakar den verkliga rika kaffesmaken - och endast den. Red Rose Coffee är av sådan kvalitet, fött ägg ej behöves för att klara det. Det är lika lätt gjort som Red Rose Tea och kommer från kamman ljust och klart med en lukt som fyller rummet och hjärtat med glädje. Det är Red Rose Coffee. 673

Svenska Canada-Tidningen

Printed and published every Wednesday by the CANADA WEEKLY PRINTING COMPANY, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its office and place of business, 325 Logan Ave., Winnipeg, Man. Telephone: Garry 3174.

F. M. DAHL, Manager. NELS F. SON BROWN, Redaktör.

PRENUMERATIONSPRIS: Helt år, i förskott \$1.00. Helt år, efterkrävt 1.25. Halvt år, i förskott 0.75. Halvt år, efterkrävt 0.90. Helt år till Föreningens Stämman 1.50. Helt år till Sverige 2.00. Halvt år till Sverige 1.00.

Presnumerationer skickas såvida inte i registrerat brev som genom Post eller Express Money Order eller Postal Note. Dessa senare, som ej behöva registreras, bör göras betalbara till The Canada Weekly Printing Co., Ltd.

Presnumerationer, som önskar sin adress ändrad, behövs att insända både den gamla och den nya adressen. Insända presnumerationer skrivna endast på ett eller två adresser, kan ej accepteras.

ANNONSERPRISER PÅ REGULAR: Kvarterstidning, 3 dagar 1.50. Dagsannonser med start ram och kors 1.00. Föreläsningar, konferens, etc. 50c per gång & stryktvåra i förskott. Inga enkla spalt. Betalning för annonser bör alltid insändas i förskott.

Onsdagen den 10 Oktober, 1917.

Var är mannen?

Ett litet barn påträffades för en tid sedan övertvett på Red Rivers strand i Winnipeg. Händelsen blev en god första sidestartikel för Free Press och de andra papperstidningarna i staden.

Myndigheterna uppgavs ha sagt, att de höll på att försöka finna den personen, som övertvett barnet — modern. Det sades även, att straffet för denna kunde bli två års straffarbete.

Men hur var det med barnets fader? Han hålles icke ansvarig, om han icke direkt hjälpt till med att lägga det hjälplösa barnet på flodstranden. Fadern anses aldrig vara ansvarig vid övergivande av barn, om han icke är gift med modern, och då föräldrar ögrifta, förekommer ytterst sällan övergivande av små barn.

Då ett litet barn överges, är det emedan en allt för lättförlig flicka funnit, att den man, som ledde henne bort från dygdens säkra och lugna stig, var en usling. Hon är lämnad att bära hela skammen ensam. Ofta är hon ensam i en stor städ och utan vänner. Barnet är ett märke på hennes skam, en kvarsten kring hennes hals. Driven till förtvivlans brant lämnar hon det på flodstranden. Som vittnesbörd om moders kärlek på bottnen av det stackars sönderslitna hjärtat har hon klätt barnet i dess finaste kläder och säkerligen försatt kysars på det, innan hon lämnade det. Stackars övergivna, bedragna unga moder! Och dock upprepas denna tragedi så ofta!

Men polisen önskar få fatt i den unga modern och få henne vederbörligen straffad. Vad fadern beträffar, så är han en man, och mannen ha under våra nuvarande lagar vissa prerogativ. De kunna vinna en flickas hjärta och betvinga hennes vilja med vackra ord och falska löften. "unga flickor utan vänner, som söka förtjåna sitt bröd i en stor stad, äro de offer, de föredraga. Om till följd härav en annan själ bringas till världen, veta de falska förtjåna allt för väl, att lagen lägga all skam, allt ansvar, allt straff på den svagare parten i synden. Medan den stackars flickan lämnar sitt barn på flodstranden, kanske mannen gör nya försök att bedraga en annan flicka!"

I kvinnor, som fått rösträtt i Canada provinser, och kanske snart få federal rösträtt, ären i villiga att tala dessa lagar, som fostra och möjligen "den dubbla moralen". Det är eder plikt att lyfta denna skam från kvinnornas skuldor, så att när ett barn födas utom äktenskapet och överges, lagens väktare fråga: "Var är mannen?"

En snygg regering.

Under den åtta månader långa sessionen av senaste parlament infördes National Service-systemet. Det är nu dödt. Vad har det utträtt? Tiotusentals dollars utgavs på det, och dock utträttade det intet för landet eller gagnade någon utom dem, som drogo föta löner för att utföra detta fruktlösa arbete.

Under samma ödesdigra session genomfördes även Canadian Defence Force på 50,000 man. Men det misslyckades. En och var med endast ett halft öga och ingen hjärna kunde redan från början se, att det skulle misslyckas, och dock gick Bordenregeringen på i ulustrumporna, slossade bort tiotusentals dollars på det, endast för att snart få erkänna, att det misslyckades. Det är nu en saga blott, och den sista sak, en ansvarig ministär önskar höra talas om, är Canadian Defence Force's flaska.

Under samma ryktbara session utnämndes en livsmedelskontrollant, enligt mönster från Föreningens Stämman. Bordenregeringen sade sig ha blickat mot Washington för inspiration och ledning i det avseendet. Efter tre månader utfärdar denne canadensiske livsmedelskontrollant ett meddelande till folket, att han icke kan kontrollera och att han icke har för avsikt att söka utöva kontroll över de mest vitala problemen, som det canadensiske folket i dag är intrasserat i, nämligen kontroll av prisen på livsmedel. Det är också en fars. Men denna fars kostar folket tiotusentals dollars i månaden.

Vad har blivit utträtt under denna långa session, som förlängdes för att regeringen med ökad kraft och effektivitet skulle kunna handlägga krigets problem? Den frivilliga rekryteringen har dödas. I stället för att landet mer systematiskt organiserats för kriget, har större ordning och slapphet inträtt.

I stället för att folket skulle bli samlat, har det splittrats mer än förut. Profitten för de stora inträsen, som skulle ha stoppats, har i stället uppmuntrats och enormt ökats. I stället för att stifta lagar, som tvingat de rika och dem, som förtjåna på kriget, att bära sin del av krigets finansbörda, har en lag antagits, som befriar de stora inträsen från krigsbeskattning och på samma gång ökar bördan för dem, som ha små löner och inkomster.

I stället för att bevara nationens resurser har Bordenregeringen förlösat dem i miljongävor till sina vänner och genom finansministerns mest vanisjiska finansmetoder. "Last but not least" har nationens ära och heder släpats i smutsen, och det har för världen annonserats, att Canadas nationella löften endast äro "scraps of paper". Man har slagit in på politik, som går ut på att försöka de obligationer, nationen ingått på. Vilket olyckligt slut denna politik skall få, kan ingen ännu förutse.

Den svensk-canadensiska kvinnan. Litet var måste säkerligen erkänna, att den svenska kvinnan både i Föreningens Stämman och i Canada är av en skäligt praktisk typ. Hon är god, hon är praktisk, hon är huslig, hon är arbetsam, hon är en god husmoder och en utmärkt uppfostrarinna för sina barn. Vi kunna med stolthet peka på de svensk-canadensiska hemmen som verkliga mönsterhem och därvid erkänna, att den svenska kvinnan är, som huvudsakligen kan tackas därför.

Hur mycket man än skulle vilja sjunga den svensk-canadensiska kvinnans lov, måste man dock erkänna, att hennes inträsen sällan gå utanför hemmet eller syföreningen, att hon saknar hög och fallenhet för det allmänna, för det kulturella, att hon saknar de elementaraste förutsättningar för att delta i det politiska livet, för att göra en insats på det kulturella området. I en artikel i förra numret av S. C. T. sade mr Axel J. Carlson bl. a.: "Så vitt jag vet finnes icke en enda svensk kvinna som kan intaga talarstolen." Tyvärr måste det erkännas, att ett dylikt fattigdomsbevis verkligen föreligger.

Den svensk-canadensiska kvinnans inträsen gå, som sagt, sällan utöver det husliga sfären. När man talar med henne, förtädder hon oftast den mest förvånansvärda okunnighet i politiska förhållanden, hon har oftast knappast en åning om hur hennes adoptivland styres. Detsamma gäller även, då talet faller på konst och litteratur, på sociala rörelser och reformer etc. Detta är ganska underligt i ett land, där man i allmänhet har rikta tillfällen att skaffa sig upplysningar i dylika saker, helst om man kan tillägna sig landets språk, och det gör kvinnan i allmänhet lättare än mannen. Det kunde även tyckas, att det skulle vara nödvändigt för kvinnan att tillägna sig politiska kunskaper, nu då hon fått provinsrösträtt och kanske snart även får säga sitt ord i federala affärer. Det är att hoppas, att den svenska kvinnan vid sin rösträtt utövande icke kommer att blint följa mannen, utan säga sitt ord vid valuren, innan efter egen övertygelse. Men då fördras det ju även, att hon är något så när tillfärdig i landets frågor.

Hur skall detta missförhållande med våra kvinnor kunna avhjållas, huru skall deras inträsen kunna väckas? Endast och allena genom upplysning, för vilken säkerligen icke en kvinna med den svensks intelligens är omtogtaglig. Vi mån måste söka förnå våra kvinnor att i tidningar och tidsskrifter följa med politikens gång, vi måste resonera med henne om dessa saker och söka inträsa henne för dem. Om den svensks folkbiblioteks

rörelsen kommer till stånd, har denna säkerligen en stor uppgift att fylla just på detta område. Om vi mån över huvud taget ha några inträsen utöver de rent materiella, bör vi på allt sätt söka på detta område fostra våra kvinnor, vi måste taga dem med oss på våra föreläsningsbesök, våra teaterbesök, vi måste dela våra böckers studier med dem, vi måste över huvud taget visa dem, att de äro våra jämlikar, våra kamrater, vi måste komma ifrån den gamla föreställningen, att kvinnans plats endast är i hemmet och vid dessa praktiska sysslor.

Men därvid få vi aldrig glömma, att vi mån även måste fostra oss själva, ty sannerligen finnes det många män, som i politisk vakhet, i allmänhet inträsa, stå på samma nivå som kvinnorna.

Den frivilliga rekryteringen har dödas. I stället för att landet mer systematiskt organiserats för kriget, har större ordning och slapphet inträtt.

I stället för att folket skulle bli samlat, har det splittrats mer än förut. Profitten för de stora inträsen, som skulle ha stoppats, har i stället uppmuntrats och enormt ökats. I stället för att stifta lagar, som tvingat de rika och dem, som förtjåna på kriget, att bära sin del av krigets finansbörda, har en lag antagits, som befriar de stora inträsen från krigsbeskattning och på samma gång ökar bördan för dem, som ha små löner och inkomster.

I stället för att bevara nationens resurser har Bordenregeringen förlösat dem i miljongävor till sina vänner och genom finansministerns mest vanisjiska finansmetoder. "Last but not least" har nationens ära och heder släpats i smutsen, och det har för världen annonserats, att Canadas nationella löften endast äro "scraps of paper". Man har slagit in på politik, som går ut på att försöka de obligationer, nationen ingått på. Vilket olyckligt slut denna politik skall få, kan ingen ännu förutse.

Den svensk-canadensiska kvinnan. Litet var måste säkerligen erkänna, att den svenska kvinnan både i Föreningens Stämman och i Canada är av en skäligt praktisk typ. Hon är god, hon är praktisk, hon är huslig, hon är arbetsam, hon är en god husmoder och en utmärkt uppfostrarinna för sina barn. Vi kunna med stolthet peka på de svensk-canadensiska hemmen som verkliga mönsterhem och därvid erkänna, att den svenska kvinnan är, som huvudsakligen kan tackas därför.

Hur mycket man än skulle vilja sjunga den svensk-canadensiska kvinnans lov, måste man dock erkänna, att hennes inträsen sällan gå utanför hemmet eller syföreningen, att hon saknar hög och fallenhet för det allmänna, för det kulturella, att hon saknar de elementaraste förutsättningar för att delta i det politiska livet, för att göra en insats på det kulturella området. I en artikel i förra numret av S. C. T. sade mr Axel J. Carlson bl. a.: "Så vitt jag vet finnes icke en enda svensk kvinna som kan intaga talarstolen." Tyvärr måste det erkännas, att ett dylikt fattigdomsbevis verkligen föreligger.

Den svensk-canadensiska kvinnans inträsen gå, som sagt, sällan utöver det husliga sfären. När man talar med henne, förtädder hon oftast den mest förvånansvärda okunnighet i politiska förhållanden, hon har oftast knappast en åning om hur hennes adoptivland styres. Detsamma gäller även, då talet faller på konst och litteratur, på sociala rörelser och reformer etc. Detta är ganska underligt i ett land, där man i allmänhet har rikta tillfällen att skaffa sig upplysningar i dylika saker, helst om man kan tillägna sig landets språk, och det gör kvinnan i allmänhet lättare än mannen. Det kunde även tyckas, att det skulle vara nödvändigt för kvinnan att tillägna sig politiska kunskaper, nu då hon fått provinsrösträtt och kanske snart även får säga sitt ord i federala affärer. Det är att hoppas, att den svenska kvinnan vid sin rösträtt utövande icke kommer att blint följa mannen, utan säga sitt ord vid valuren, innan efter egen övertygelse. Men då fördras det ju även, att hon är något så när tillfärdig i landets frågor.

Hur skall detta missförhållande med våra kvinnor kunna avhjållas, huru skall deras inträsen kunna väckas? Endast och allena genom upplysning, för vilken säkerligen icke en kvinna med den svensks intelligens är omtogtaglig. Vi mån måste söka förnå våra kvinnor att i tidningar och tidsskrifter följa med politikens gång, vi måste resonera med henne om dessa saker och söka inträsa henne för dem. Om den svensks folkbiblioteks

rörelsen kommer till stånd, har denna säkerligen en stor uppgift att fylla just på detta område. Om vi mån över huvud taget ha några inträsen utöver de rent materiella, bör vi på allt sätt söka på detta område fostra våra kvinnor, vi måste taga dem med oss på våra föreläsningsbesök, våra teaterbesök, vi måste dela våra böckers studier med dem, vi måste över huvud taget visa dem, att de äro våra jämlikar, våra kamrater, vi måste komma ifrån den gamla föreställningen, att kvinnans plats endast är i hemmet och vid dessa praktiska sysslor.

Men därvid få vi aldrig glömma, att vi mån även måste fostra oss själva, ty sannerligen finnes det många män, som i politisk vakhet, i allmänhet inträsa, stå på samma nivå som kvinnorna.

Den frivilliga rekryteringen har dödas. I stället för att landet mer systematiskt organiserats för kriget, har större ordning och slapphet inträtt.

I stället för att folket skulle bli samlat, har det splittrats mer än förut. Profitten för de stora inträsen, som skulle ha stoppats, har i stället uppmuntrats och enormt ökats. I stället för att stifta lagar, som tvingat de rika och dem, som förtjåna på kriget, att bära sin del av krigets finansbörda, har en lag antagits, som befriar de stora inträsen från krigsbeskattning och på samma gång ökar bördan för dem, som ha små löner och inkomster.

I stället för att bevara nationens resurser har Bordenregeringen förlösat dem i miljongävor till sina vänner och genom finansministerns mest vanisjiska finansmetoder. "Last but not least" har nationens ära och heder släpats i smutsen, och det har för världen annonserats, att Canadas nationella löften endast äro "scraps of paper". Man har slagit in på politik, som går ut på att försöka de obligationer, nationen ingått på. Vilket olyckligt slut denna politik skall få, kan ingen ännu förutse.

Den svensk-canadensiska kvinnan. Litet var måste säkerligen erkänna, att den svenska kvinnan både i Föreningens Stämman och i Canada är av en skäligt praktisk typ. Hon är god, hon är praktisk, hon är huslig, hon är arbetsam, hon är en god husmoder och en utmärkt uppfostrarinna för sina barn. Vi kunna med stolthet peka på de svensk-canadensiska hemmen som verkliga mönsterhem och därvid erkänna, att den svenska kvinnan är, som huvudsakligen kan tackas därför.

Hur mycket man än skulle vilja sjunga den svensk-canadensiska kvinnans lov, måste man dock erkänna, att hennes inträsen sällan gå utanför hemmet eller syföreningen, att hon saknar hög och fallenhet för det allmänna, för det kulturella, att hon saknar de elementaraste förutsättningar för att delta i det politiska livet, för att göra en insats på det kulturella området. I en artikel i förra numret av S. C. T. sade mr Axel J. Carlson bl. a.: "Så vitt jag vet finnes icke en enda svensk kvinna som kan intaga talarstolen." Tyvärr måste det erkännas, att ett dylikt fattigdomsbevis verkligen föreligger.

Den svensk-canadensiska kvinnans inträsen gå, som sagt, sällan utöver det husliga sfären. När man talar med henne, förtädder hon oftast den mest förvånansvärda okunnighet i politiska förhållanden, hon har oftast knappast en åning om hur hennes adoptivland styres. Detsamma gäller även, då talet faller på konst och litteratur, på sociala rörelser och reformer etc. Detta är ganska underligt i ett land, där man i allmänhet har rikta tillfällen att skaffa sig upplysningar i dylika saker, helst om man kan tillägna sig landets språk, och det gör kvinnan i allmänhet lättare än mannen. Det kunde även tyckas, att det skulle vara nödvändigt för kvinnan att tillägna sig politiska kunskaper, nu då hon fått provinsrösträtt och kanske snart även får säga sitt ord i federala affärer. Det är att hoppas, att den svenska kvinnan vid sin rösträtt utövande icke kommer att blint följa mannen, utan säga sitt ord vid valuren, innan efter egen övertygelse. Men då fördras det ju även, att hon är något så när tillfärdig i landets frågor.

Hur skall detta missförhållande med våra kvinnor kunna avhjållas, huru skall deras inträsen kunna väckas? Endast och allena genom upplysning, för vilken säkerligen icke en kvinna med den svensks intelligens är omtogtaglig. Vi mån måste söka förnå våra kvinnor att i tidningar och tidsskrifter följa med politikens gång, vi måste resonera med henne om dessa saker och söka inträsa henne för dem. Om den svensks folkbiblioteks

rörelsen kommer till stånd, har denna säkerligen en stor uppgift att fylla just på detta område. Om vi mån över huvud taget ha några inträsen utöver de rent materiella, bör vi på allt sätt söka på detta område fostra våra kvinnor, vi måste taga dem med oss på våra föreläsningsbesök, våra teaterbesök, vi måste dela våra böckers studier med dem, vi måste över huvud taget visa dem, att de äro våra jämlikar, våra kamrater, vi måste komma ifrån den gamla föreställningen, att kvinnans plats endast är i hemmet och vid dessa praktiska sysslor.

Men därvid få vi aldrig glömma, att vi mån även måste fostra oss själva, ty sannerligen finnes det många män, som i politisk vakhet, i allmänhet inträsa, stå på samma nivå som kvinnorna.

Den frivilliga rekryteringen har dödas. I stället för att landet mer systematiskt organiserats för kriget, har större ordning och slapphet inträtt.

I stället för att folket skulle bli samlat, har det splittrats mer än förut. Profitten för de stora inträsen, som skulle ha stoppats, har i stället uppmuntrats och enormt ökats. I stället för att stifta lagar, som tvingat de rika och dem, som förtjåna på kriget, att bära sin del av krigets finansbörda, har en lag antagits, som befriar de stora inträsen från krigsbeskattning och på samma gång ökar bördan för dem, som ha små löner och inkomster.

I stället för att bevara nationens resurser har Bordenregeringen förlösat dem i miljongävor till sina vänner och genom finansministerns mest vanisjiska finansmetoder. "Last but not least" har nationens ära och heder släpats i smutsen, och det har för världen annonserats, att Canadas nationella löften endast äro "scraps of paper". Man har slagit in på politik, som går ut på att försöka de obligationer, nationen ingått på. Vilket olyckligt slut denna politik skall få, kan ingen ännu förutse.

Den svensk-canadensiska kvinnan. Litet var måste säkerligen erkänna, att den svenska kvinnan både i Föreningens Stämman och i Canada är av en skäligt praktisk typ. Hon är god, hon är praktisk, hon är huslig, hon är arbetsam, hon är en god husmoder och en utmärkt uppfostrarinna för sina barn. Vi kunna med stolthet peka på de svensk-canadensiska hemmen som verkliga mönsterhem och därvid erkänna, att den svenska kvinnan är, som huvudsakligen kan tackas därför.

Hur mycket man än skulle vilja sjunga den svensk-canadensiska kvinnans lov, måste man dock erkänna, att hennes inträsen sällan gå utanför hemmet eller syföreningen, att hon saknar hög och fallenhet för det allmänna, för det kulturella, att hon saknar de elementaraste förutsättningar för att delta i det politiska livet, för att göra en insats på det kulturella området. I en artikel i förra numret av S. C. T. sade mr Axel J. Carlson bl. a.: "Så vitt jag vet finnes icke en enda svensk kvinna som kan intaga talarstolen." Tyvärr måste det erkännas, att ett dylikt fattigdomsbevis verkligen föreligger.

Den svensk-canadensiska kvinnans inträsen gå, som sagt, sällan utöver det husliga sfären. När man talar med henne, förtädder hon oftast den mest förvånansvärda okunnighet i politiska förhållanden, hon har oftast knappast en åning om hur hennes adoptivland styres. Detsamma gäller även, då talet faller på konst och litteratur, på sociala rörelser och reformer etc. Detta är ganska underligt i ett land, där man i allmänhet har rikta tillfällen att skaffa sig upplysningar i dylika saker, helst om man kan tillägna sig landets språk, och det gör kvinnan i allmänhet lättare än mannen. Det kunde även tyckas, att det skulle vara nödvändigt för kvinnan att tillägna sig politiska kunskaper, nu då hon fått provinsrösträtt och kanske snart även får säga sitt ord i federala affärer. Det är att hoppas, att den svenska kvinnan vid sin rösträtt utövande icke kommer att blint följa mannen, utan säga sitt ord vid valuren, innan efter egen övertygelse. Men då fördras det ju även, att hon är något så när tillfärdig i landets frågor.

Hur skall detta missförhållande med våra kvinnor kunna avhjållas, huru skall deras inträsen kunna väckas? Endast och allena genom upplysning, för vilken säkerligen icke en kvinna med den svensks intelligens är omtogtaglig. Vi mån måste söka förnå våra kvinnor att i tidningar och tidsskrifter följa med politikens gång, vi måste resonera med henne om dessa saker och söka inträsa henne för dem. Om den svensks folkbiblioteks

rörelsen kommer till stånd, har denna säkerligen en stor uppgift att fylla just på detta område. Om vi mån över huvud taget ha några inträsen utöver de rent materiella, bör vi på allt sätt söka på detta område fostra våra kvinnor, vi måste taga dem med oss på våra föreläsningsbesök, våra teaterbesök, vi måste dela våra böckers studier med dem, vi måste över huvud taget visa dem, att de äro våra jämlikar, våra kamrater, vi måste komma ifrån den gamla föreställningen, att kvinnans plats endast är i hemmet och vid dessa praktiska sysslor.

Men därvid få vi aldrig glömma, att vi mån även måste fostra oss själva, ty sannerligen finnes det många män, som i politisk vakhet, i allmänhet inträsa, stå på samma nivå som kvinnorna.

Den frivilliga rekryteringen har dödas. I stället för att landet mer systematiskt organiserats för kriget, har större ordning och slapphet inträtt.

I stället för att folket skulle bli samlat, har det splittrats mer än förut. Profitten för de stora inträsen, som skulle ha stoppats, har i stället uppmuntrats och enormt ökats. I stället för att stifta lagar, som tvingat de rika och dem, som förtjåna på kriget, att bära sin del av krigets finansbörda, har en lag antagits, som befriar de stora inträsen från krigsbeskattning och på samma gång ökar bördan för dem, som ha små löner och inkomster.

I stället för att bevara nationens resurser har Bordenregeringen förlösat dem i miljongävor till sina vänner och genom finansministerns mest vanisjiska finansmetoder. "Last but not least" har nationens ära och heder släpats i smutsen, och det har för världen annonserats, att Canadas nationella löften endast äro "scraps of paper". Man har slagit in på politik, som går ut på att försöka de obligationer, nationen ingått på. Vilket olyckligt slut denna politik skall få, kan ingen ännu förutse.

Den svensk-canadensiska kvinnan. Litet var måste säkerligen erkänna, att den svenska kvinnan både i Föreningens Stämman och i Canada är av en skäligt praktisk typ. Hon är god, hon är praktisk, hon är huslig, hon är arbetsam, hon är en god husmoder och en utmärkt uppfostrarinna för sina barn. Vi kunna med stolthet peka på de svensk-canadensiska hemmen som verkliga mönsterhem och därvid erkänna, att den svenska kvinnan är, som huvudsakligen kan tackas därför.

Hur mycket man än skulle vilja sjunga den svensk-canadensiska kvinnans lov, måste man dock erkänna, att hennes inträsen sällan gå utanför hemmet eller syföreningen, att hon saknar hög och fallenhet för det allmänna, för det kulturella, att hon saknar de elementaraste förutsättningar för att delta i det politiska livet, för att göra en insats på det kulturella området. I en artikel i förra numret av S. C. T. sade mr Axel J. Carlson bl. a.: "Så vitt jag vet finnes icke en enda svensk kvinna som kan intaga talarstolen." Tyvärr måste det erkännas, att ett dylikt fattigdomsbevis verkligen föreligger.

Den svensk-canadensiska kvinnans inträsen gå, som sagt, sällan utöver det husliga sfären. När man talar med henne, förtädder hon oftast den mest förvånansvärda okunnighet i politiska förhållanden, hon har oftast knappast en åning om hur hennes adoptivland styres. Detsamma gäller även, då talet faller på konst och litteratur, på sociala rörelser och reformer etc. Detta är ganska underligt i ett land, där man i allmänhet har rikta tillfällen att skaffa sig upplysningar i dylika saker, helst om man kan tillägna sig landets språk, och det gör kvinnan i allmänhet lättare än mannen. Det kunde även tyckas, att det skulle vara nödvändigt för kvinnan att tillägna sig politiska kunskaper, nu då hon fått provinsrösträtt och kanske snart även får säga sitt ord i federala affärer. Det är att hoppas, att den svenska kvinnan vid sin rösträtt utövande icke kommer att blint följa mannen, utan säga sitt ord vid valuren, innan efter egen övertygelse. Men då fördras det ju även, att hon är något så när tillfärdig i landets frågor.

Hur skall detta missförhållande med våra kvinnor kunna avhjållas, huru skall deras inträsen kunna väckas? Endast och allena genom upplysning, för vilken säkerligen icke en kvinna med den svensks intelligens är omtogtaglig. Vi mån måste söka förnå våra kvinnor att i tidningar och tidsskrifter följa med politikens gång, vi måste resonera med henne om dessa saker och söka inträsa henne för dem. Om den svensks folkbiblioteks

rörelsen kommer till stånd, har denna säkerligen en stor uppgift att fylla just på detta område. Om vi mån över huvud taget ha några inträsen utöver de rent materiella, bör vi på allt sätt söka på detta område fostra våra kvinnor, vi måste taga dem med oss på våra föreläsningsbesök, våra teaterbesök, vi måste dela våra böckers studier med dem, vi måste över huvud taget visa dem, att de äro våra jämlikar, våra kamrater, vi måste komma ifrån den gamla föreställningen, att kvinnans plats endast är i hemmet och vid dessa praktiska sysslor.

Men därvid få vi aldrig glömma, att vi mån även måste fostra oss själva, ty sannerligen finnes det många män, som i politisk vakhet, i allmänhet inträsa, stå på samma nivå som kvinnorna.

Den frivilliga rekryteringen har dödas. I stället för att landet mer systematiskt organiserats för kriget, har större ordning och slapphet inträtt.

I stället för att folket skulle bli samlat, har det splittrats mer än förut. Profitten för de stora inträsen, som skulle ha stoppats, har i stället uppmuntrats och enormt ökats. I stället för att stifta lagar, som tvingat de rika och dem, som förtjåna på kriget, att bära sin del av krigets finansbörda, har en lag antagits, som befriar de stora inträsen från krigsbeskattning och på samma gång ökar bördan för dem, som ha små löner och inkomster.

I stället för att bevara nationens resurser har Bordenregeringen förlösat dem i miljongävor till sina vänner och genom finansministerns mest vanisjiska finansmetoder. "Last but not least" har nationens ära och heder släpats i smutsen, och det har för världen annonserats, att Canadas nationella löften endast äro "scraps of paper". Man har slagit in på politik, som går ut på att försöka de obligationer, nationen ingått på. Vilket olyckligt slut denna politik skall få, kan ingen ännu förutse.

Den svensk-canadensiska kvinnan. Litet var måste säkerligen erkänna, att den svenska kvinnan både i Föreningens Stämman och i Canada är av en skäligt praktisk typ. Hon är god, hon är praktisk, hon är huslig, hon är arbetsam, hon är en god husmoder och en utmärkt uppfostrarinna för sina barn. Vi kunna med stolthet peka på de svensk-canadensiska hemmen som verkliga mönsterhem och därvid erkänna, att den svenska kvinnan är, som huvudsakligen kan tackas därför.

Hur mycket man än skulle vilja sjunga den svensk-canadensiska kvinnans lov, måste man dock erkänna, att hennes inträsen sällan gå utanför hemmet eller syföreningen, att hon saknar hög och fallenhet för det allmänna, för det kulturella, att hon saknar de elementaraste förutsättningar för att delta i det politiska livet, för att göra en insats på det kulturella området. I en artikel i förra numret av S. C. T. sade mr Axel J. Carlson bl. a.: "Så vitt jag vet finnes icke en enda svensk kvinna som kan intaga talarstolen." Tyvärr måste det erkännas, att ett dylikt fattigdomsbevis verkligen föreligger.

Den svensk-canadensiska kvinnans inträsen gå, som sagt, sällan utöver det husliga sfären. När man talar med henne, förtädder hon oftast den mest förvånansvärda okunnighet i politiska förhållanden, hon har oftast knappast en åning om hur hennes adoptivland styres. Detsamma gäller även, då talet faller på konst och litteratur, på sociala rörelser och reformer etc. Detta är ganska underligt i ett land, där man i allmänhet har rikta tillfällen att skaffa sig upplysningar i dylika saker, helst om man kan tillägna sig landets språk, och det gör kvinnan i allmänhet lättare än mannen. Det kunde även tyckas, att det skulle vara nödvändigt för kvinnan att tillägna sig politiska kunskaper, nu då hon fått provinsrösträtt och kanske snart även får säga sitt ord i federala affärer. Det är att hoppas, att den svenska kvinnan vid sin rösträtt utövande icke kommer att blint följa mannen, utan säga sitt ord vid valuren, innan efter egen övertygelse. Men då fördras det ju även, att hon är något så när tillfärdig i landets frågor.

Hur skall detta missförhållande med våra kvinnor kunna avhjållas, huru skall deras inträsen kunna väckas? Endast och allena genom upplysning, för vilken säkerligen icke en kvinna med den svensks intelligens är omtogtaglig. Vi mån måste söka förnå våra kvinnor att i tidningar och tidsskrifter följa med politikens gång, vi måste resonera med henne om dessa saker och söka inträsa henne för dem. Om den svensks folkbiblioteks

rörelsen kommer till stånd, har denna säkerligen en stor uppgift att fylla just på detta område. Om vi mån över huvud taget ha några inträsen utöver de rent materiella, bör vi på allt sätt söka på detta område fostra våra kvinnor, vi måste taga dem med oss på våra föreläsningsbesök, våra teaterbesök, vi måste dela våra böckers studier med dem, vi måste över huvud taget visa dem, att de äro våra jämlikar, våra kamrater, vi måste komma ifrån den gamla föreställningen, att kvinnans plats endast är i hemmet och vid dessa praktiska sysslor.

Men därvid få vi aldrig glömma, att vi mån även måste fostra oss själva, ty sannerligen finnes det många män, som i politisk vakhet, i allmänhet inträsa, stå på samma nivå som kvinnorna.

Den frivilliga rekryteringen har dödas. I stället för att landet mer systematiskt organiserats för kriget, har större ordning och slapphet inträtt.

I stället för att folket skulle bli samlat, har det splittrats mer än förut. Profitten för de stora inträsen, som skulle ha stoppats, har i stället uppmuntrats och enormt ökats. I stället för att stifta lagar, som tvingat de rika och dem, som förtjåna på kriget, att bära sin del av krigets finansbörda, har en lag antagits, som befriar de stora inträsen från krigsbeskattning och på samma gång ökar bördan för dem, som ha små löner och inkomster.

I stället för att bevara nationens resurser har Bordenregeringen förlösat dem i miljongävor till sina vänner och genom finansministerns mest vanisjiska finansmetoder. "Last but not least" har nationens ära och heder släpats i smutsen, och det har för världen annonserats, att Canadas nationella löften endast äro "scraps of paper". Man har slagit in på politik, som går ut på att försöka de obligationer, nationen ingått på. Vilket olyckligt slut denna politik skall få, kan ingen ännu förutse.

Den svensk-canadensiska kvinnan. Litet var måste säkerligen erkänna, att den svenska kvinnan både i Föreningens Stämman och i Canada är av en skäligt praktisk typ. Hon är god, hon är praktisk, hon är huslig, hon är arbetsam, hon är en god husmoder och en utmärkt uppfostrarinna för sina barn. Vi kunna med stolthet peka på de svensk-canadensiska hemmen som verkliga mönsterhem och därvid erkänna, att den svenska kvinnan är, som huvudsakligen kan tackas därför.

Hur mycket man än skulle vilja sjunga den svensk-canadensiska kvinnans lov, måste man dock erkänna, att hennes inträsen sällan gå utanför hemmet eller syföreningen, att hon saknar hög och fallenhet för det allmänna, för det kulturella, att hon saknar de elementaraste förutsättningar för att delta i det politiska livet, för att göra en insats på det kulturella området. I en artikel i förra numret av S. C. T. sade mr Axel J. Carlson bl. a.: "Så vitt jag vet finnes icke en enda svensk kvinna som kan intaga talarstolen." Tyvärr måste det erkännas, att ett dylikt fattigdomsbevis verkligen föreligger.

Den svensk-canadensiska kvinnans inträsen gå, som sagt, sällan utöver det husliga sfären. När man talar med henne, förtädder hon oftast den mest förvånansvärda okunnighet i politiska förhållanden, hon har oftast knappast en åning om hur hennes adoptivland styres. Detsamma gäller även, då ta

HEMLANDET.

ALLMÄNNA NYHETER.

Kontrollstyrelsen har vänt sig till tio av rikets utskänkningsbolag med begäran om medverkan för en undersökning rörande förbrukningen av på motbeger förädlade brännvin efter yrkesgrupper och inkomstklasser.

Fotografbristen och telefonen. På telefonstationerna i Stockholm och landet runt är målet allvarigt oroligt för hur man med de rådande fotografbristen skall kunna uppehålla telefoneringen under den stundande mörka årstiden.

Skördepermission. K. m. i har befallt att tjänstledighet under i regel högst sex dagar för biträde med skördearbete skall under innevarande års repetitionsår förbehållas för de fast anställda manskapet och de till nämnda övriga fackallade värdpiga.

Minskning av påbrödskort. Folkhushållningskommissionen har från och med den 9:e kortutdelningsperioden, som började den 27 augusti, vidtaga en viss inskränkning av antalet påbrödskort. Åtgärden är direkt framträdande av de mindre gynnsamma skördeutsläktena.

Uppfinnarna av de s. k. konstnyllet. Ingenjör Alfred Schmäcker och Gunnar Lekander, ha nu i skrivelse till regeringen förklarat sig återtaga sitt tidigare erbjudande om uppfinningens överlämnande till staten. Som skall förklarad av deras vederbörande myndigheter, enligt uppfinnarnas mening, ägnat de rika produkt.

5,000 nötkreatur till Norge och Finland. Med hänsyn till behovet av extra nötkreatur avseende till den ökade nötkreaturernas antal som årets kreaturavskott visar att regeringen den 25 augusti fönt sig böra medgiva ut försälvning av 5,000 nötkreatur, i första hand för avseende behövliga tjurar och mindre goda kor. Djuren skola utföras i skädd tillstånd, varvid hundarna oivillkorligt och tagen om möjligt skola kvarhållas inom landet. Ufförel får ske endast till Norge och Finland.

Karbidfrågan ordnad. D. 1 sept. träffades det länge behövade avtalet i karbidfrågan. Enligt detta har karbidtillverkarna i riket förbundit sig att till den svenska marknadens förordning under tiden till den 1 maj 1918 ställa kalkiumkarbid i kvantiteter, som beräknas tillräckliga för att utöver den vanliga konsumtionen lämna nödig ersättning för fotogen till lampbelysning. Leveranserna skola under statens kontroll ske genom fabriker i gemensamma försäljningsorganisation. Svenska karbidverket, vilket för ändamålet ombildas till aktiebolag och i och för den ökade distributionen beträdd utvidgas.

Brödsrådsberedningen nästa år. I huvudsakligen överensstämmelse med folkhushållningskommissionens förslag har K. m. i. nu fastställt de väsentliga delarna av planen för brödsrådsberedningen under nästa konsumtionsår, som tog sin början den 10 september. Planen går ut på att minska av ransonererna skalla i möjligaste mån undvikas. Den ändring har emellertid måst stadgas att i självhushållens ranson skall ingå korn (eller havre eller blandad) i större utsträckning än förut, detta av det naturliga skälet att en stor del av brödfodan måst framställas av vårskåd och att självhushållarna måst, liksom den övriga befolkningen, deltaga i konsumtionen av nämnda säd.

Nya maximipris från 1 september. K. m. i. har den 28 augusti 1917 fastställt maximipris på årets skörd av korn, havre, ärtor m. m. avseende å kil och halm. De nu fastställda priserna för spannmål å per 100 kg. räknat samt obräknat säckens vikt (netto), för korn 25 kr., för havre 22 kr., för blandad 23 kr. 10 öre, för vicker, foderärtor och foderbönor 30 kronor, för gula matärtor 45 kr., för andra till människofödning tillgängliga ärtor (Faba) 40 kr. samt för trädgårdsbönor (Phaseolus) 125 kr. Dessa pris må höjas med vissa belopp vid försäljning i andra hand. Prisen å ärtor och bönor avse icke matärtor och bönor, som skördats till människofödning för att fortåras i fiskeri tillstånd eller inlaggas till fiskerier, för fortåras utomstående.

Ransonerings av federäden. Folkhushållningskommissionen har nu offentliggjort principerna för ransonerings av landets federäden. Om skörden leke vid tröskningen ger bättre resultat än det som nu beräknats och avsevärd import av kraftfoder leke kan åstadkommas, så kommer Årets kraftfoder tillgång, omkring 800,000 ton, endast att uppgå till cirka 40

procent av den före kriget normala förbrukningen. Det är inför denna mycket begränsade siffra som ransoneringsplanen måst genomföras. Ransoneringsplanen kan i stort sett sägas innebära att vid uttagningen av federäden hos den enskilde lantmannen denne utöver eget behov reserverat utsläde skalla äga rätt att behålla i medeltal 100 kg. foderäd på per och 50 kg. pr kreaturshöv.

Utsiktarna för en andra foderskörde. Det såg mörkt ut ett slag för foderskörden i landet på grund av den hållande torran, skrivs d. 29 aug. Men på senaste tiden har ju förstås himlen varit ganska gungig på regn, så det ser ut att ljusa något. I Stockholmstrakten lär det således båda gott för en icke dålig andra skörd, vilket väl kan behövas, då den första skörden var synnerligen kieh, endast en tredjedel av vad man inbostade förra året. Den kvantitativa knappheten lär icke heller uppvägas av den oständigheten, att 1917 års foder är vida överlägset i kvalitet. Fram i september kommer troligen rätt mycket god att slås och torkas på hässjor. Men några överdrivna förhoppningar bör man försökskulle leke hänge sig åt. I allmänhet är ju den andra skörden sämre än den första både till kvalitet och kvantitet. Allt beror dessutom på väder.

STOCKHOLM.

Mjölkens har höjts i Stockholm med 5 öre per liter.

Dödsfall. I den höga åldern av nära 94 år avled i Stockholm härom dagen godskägaren Carl Frans Lundström. Den avlidne, som på sin tid var en av Sveriges mera bemärkta industriförare, var född i Jönköping 1823 och var yngre bröder till grundaren av Jönköpings numera världsberömda tandstickefabrik J. E. Lundström.

Statsvaktmästarna uppväckt konungen. Statens vaktmästares förening uppväckte härom dagen med en deputation konungen för att framlägga det nödläge, som de i statens tjänst ställde vaktmästarna råkat uti genom kristiden. Konungen lovade att vid på honom ankomme göra allt för att föra frågan till en god lösning samt bringa den till regeringens kännedom.

Kroeger övertas till hospital? Förnyad rannsaking skulle på måndagen d. 3 sept. hållas med mördaren Kroeger. Förhöret med Kroeger blev emellertid av samma anledning som förra gången inställt och målets vidare handläggning uppskjuten. Från Dr. Hultkvist förelåg även nu ett intyg rörande de häktades minneslöshet och förvirring, som tillsvärd omöjliga varje ordnat förhör. Doktor Hultkvist anser att Kroeger ej i fängelset kan erhålla den vård som hans tillstånd för närvarande kräver samt påpekar i sitt utlåtande att ej heller i fängelset finns möjlighet för överflyttning till hospital. Kroegers övertas till hospital synes doktor Hultkvist däremot behövt. Sedan utlåtandet föredragits, anhöll åklagaren, stadsfiskal Lidberg, om uppskov för vidare utredning i själva saken, och målet utsattes därför till d. 10 sept.

LANDSORTEN.

Betskörden i Blekinge väntas i år bli betydligt bättre än under följande skörden på Öland är i det närmaste inbärdat, men resultatet är synnerligen nedsädlade.

En stenåldersboplats i Broddö har upptäckts av kand. Sven Kjersén. Den härrör från ett synnerligen tidigt ske av uppsvensk bebyggelse, sannolikt omkring 5,000 år f. Kr.

Vargarna härja fortfarande hårt in om renjordarna på Sussenfjället och även inom svenska sidan av fjällen, där lapparna nu uppehålla sig. Lapparna ha mycket svårt att hålla rensarna tillsammans, emedan vargarna slingra dem.

Makrillfisket i Nordspön bedrivs med fart. Makrillfisket i Nordspön är nu ganska livligt och ett par hundra båtars deltaga därifrån och öster om sparrörad. Sex Angträlare från Göteborg äro nu ute och fiskstillförelsen väntas med anledning häruv bli rikligare än under närmast föregående tid.

En 16-årig flicka, Eva Honig, dotter till fabrikschef M. Honig, Norrköping, försann vid 8-tiden på aftonen d. 1 sept. från den villa vid Simonstorps, där familjen bodde på sommaren, medtagande ett salongsgevä. Vid 2-tiden på natten anträdades hon ligga

död i närheten av villan med ett skottår i bröstet. Fröken Honig har på senaste tiden lidit av höggradigt nervositet.

Samma natt 11 personer i Osterunds ha anhöllits för delaktighet i stölderna vid intendentburett. Enligt vad som framgår av utredningen, har den anhöllna korporel vid följande jägarregementet varit den omfattande stöldaffärens egentliga ledare. Ytterligare ett tiotal personer komma att anhöllas inom de närmaste dagarna.

Sedlighetsbrott mot sinnessyk 14-åring. För att ha gjort sig skyldig till sedlighetsbrott mot en 14-årig flicka har häktats flickhandaren Carl Emanuel Bergström i Kristinhamns läns beklagingsvärda flickas Intygs nyligens som sinnessyk i Kristinhamns hospital, där man konstaterade att den är havande tillstånd. Bergström är årsmän och född 1873.

Åtta kolonier härjade av eid. Hörom matten döpt eid i en kolonin vid Hörom Strögen på Gundersmark i Tuna socken. Elden spröt sig hastigt i de kringliggande sju milerna, av vilka en del ep voro fulla till, varigenom de brunno ytterst häftigt. Till all lycka rådde vindstilla, i annat fall hade säkerligen de stora skogarna runt omkring varit allvarigt hotade. Man beräknar, att skadorna gå lös på flera tiotalens kronor. Milerna ägdes av äggsäkerägaren John Abrahamson från Estä i Säterstads socken.

Eldsvada utbröt d. 2 sept. i ett 2-åringars tråhus i Nyköping, tillhörigt snickaren F. V. Flinck. En skogsskoje hade slyssat med en leksaksbrot, varvid flöden fattat eld. Trappan till övre våningen blev genast avstängd av eld och rök, så att de där boende två familjerna näst ta sig ut med till hjälp av räddningslinan. Byggnaden, som var försäkrad betydligt under värdet för 17,000 kr., blev svårt ramponeerad, särskilt i mittpartiet, och en stor del av inöret förstördes eller skadades.

En svår olyckschance inträffade härom dagen i Högestorp vid Marieholm under pågående sädensibärgning. Hos ånkan Karina Pedersen, som hade ett stort antal säd i sista sädsladet och hastarna kördes vid tillfället av yngsta dottern, 17-åriga Hilma Ragnhild. Hastarna blevo av någon anledning skrämda och ruckte till, därvid några sädskärfvar gled ned mellan dem och drogo tillbak med sig. Denna slog sig så illa mot den hårda marken och fick bröstet överkört av ett vagnshjul. Hon löt en ogenbicklig död.

Statsbanans brinnande kolupplag. Från Luleå telegraferades den 29 augusti i statens järnvägsars upplag av tyska kolbricks på Svartön fortfarande ännu och synes nu ha fått ökad omfattning. Ännu har man icke lyckats anträffa själva eldbränd eller över huvud klar läga. Elden härjar i en utlopp från det egentliga upplaget, vilket nu genom en bred var isolerats. Hittills har mellan 4 å 500 ton lämpats undan och övertyttats medels en av kolkanterna direkt i järnvägsvagnar. Ännu "Viktoria" uppföringsverks deltaga i släckningsarbetet med tre slangar.

Drunken i moderns åsyn. Härom dagen omkom genom druckning en stannståll vid flottan Axel Nylen ute vid Söderby brygga på Munö. Han hade tidigare på dagen begivt sig ut på segeltur, men råkat segla på grund, med den påföljd, att han kunde taga sig av grundet. Han hopade därifrån i sjön för att simmande uppnå land. Av någon orsak anledningen sjönk han på halva sträckan och stod på stranden. Bäck bevittna sin sons hemiska död utan att kunna göra något till hans hjälp.

En 10-årig gosse kastar sig under tåget. För 14 dagar sedan intogs på Malmö skyddhem i Örkelunga en 10-årig gosse, William Malmling, vilken slyssat till polisen i Malmö genom otaliga för hans ålder djärva och fräcka stölder. Härom dagen kastade sig gossen under ett godståg, varvid ena benet överkördes och han erhöi ett stort korsår i huvudet. Malmling, som vid omhändertagandet var vid full sams, men sannolikt ej kommer att repå sig från sina svåra skador, uppvisar han begått den fortvilda handlingen för att komma ifrån skyddshemmet.

Väldsamt åskväder över Skåne. Ett väldsam åskväder drog d. 2 sept. över södra Skåne. Vid halv 5-tiden slog blitzen ned i Hököpinge, Bedinge och Gilsten, på vilka platser sammantlagt 3 gårdar nedbrunno, varvid storkedlen av årets gröda lädes i aska. Under ett starkt åskväder, som d. 2 sept. gick över Skromberg, slog blitzen ned i gravarbete E. Perssons boningshus i Valleberga. Persson, som befann sig inne i ett av rummen, träffades av blitzen och blev svårt bränd över hela kroppen. Blitzen brände även hans hustaket sönderlögs på flera ställen och ena huvagseln splitrades.

Fruktansvärd olycka vid Fagervik. Vid Fagerviksverken utanför Sundsvall inträffade härom dagen en fruktansvärd olycka. Omedelbart efter frukosten sprang en ventil till ett Ångturbinhus sönder, varvid omkring 30-åriga pannreparatören G. Pettersson och 27-åriga reparatören E. Nilsson blevo ohjälpligt brända av den utströmmande ångan. Explosionen var så våldsam att dörrarna till turbinhuset slogs igen samt ställningar och arbetsredskap kastades runt omkring i rummet. De båda arbetarna voro nära att omedelbart skällas till döds, utsländsatta som de voro att flöta utgången ur turbinhuset. En yngling som märkt olyckan hade besinnningen att springa tillrädd. De båda skadade fördes omedelbart med bodelagets ångare till Sundsvalls lasarett.

Pettersson avled vid 10-tiden på natten. Nilssons tillstånd ansågs mycket betänkligt. Senare meddelas, att även Nilsson avlidit av de skador han erlidit.

En trädgårdsmästare, som genom ändring av datum på ett resebrottkort sökt utfä ett nytt tidigare än han varit berättigad till, dömdes härom dagen av Göteborgs rådhusrätt till 2 månaders fängelse.

Västgötabönder som deklarerar falskt. För att ha avgivit oriktiga deklarationer m. m. har kronofogden inom olika häraden. Det rör sig om kvantiteter från under 100 till flera tusen kilogram.

En minnesvärd över Dalarölyckans offer. Efter det numera i det närmaste en månad förflutit sedan "Ingrid Horn" gick under tycks man i Dalarö ha uppgitt förhoppningarna att förutom den nyligen härjade tyske sjömannen Wilhelm Fischer finna flera av de omkomna. Man har beslutat att å kyrkogården upprea en värdig minnesvärd, gemensamt för de svenska lotsarna och de tyska sjömannen, med inskriftning på svenska och tyska, och härifrån har redan nu tecknats avsevärda belopp.

Gottlands smör- och äggexportering uttalar i skrivelse till regeringen sin anslutning till Skånska smörexportörernas anslutning om höjning av maximipriset på smör. Genom att Gottland i sommar hemsköts av starkare torra än de flesta andra län har dessutom mjölkmjängden vid mejerierna nedgått så starkt på senaste tiden att en del mejerier stå inför den möjligheten att få upphöra med driften om icke genom smörprisets höjande leverantörerna uppmuntras att i möjligaste mån höja sin smörproduktion.

Häftig virvelstorm i Glavabygden. Härom kvällen utbröt en häftig virvelstorm över Glavabygden, varvid betydliga skador anställdes. En mängd skog vräktes omkull och en del gårdsgårdar spoliades. Svårast härjade stormen i Höge, Glava socken, där en nyppförd större utslänga blåste omkull. Ena takstaven av en ladugård kastades anda till 20 meter bort från platsen. I Skubberyd, Ålås socken, blåste ett båthus omkull varvid en motorbåt ramponeerades. På en havreåker lätos kornen ur axen så att endast stråna äro kvar.

Stor sockerlöst i Malmö. Vid lossning av en järnvägsvagn, som kom från Arlöv sockerbruk till elförtaarna i Malmö och som placerats på godsbanan vid Nyhamnen, upptäcktes för några dagar sedan, när vagnen var i det närmaste slottlösad, att tjuvar varit framme och tillgripit cirka 220 kg. strocker. Då sockervagnen på plomberad, hade tillgreppet tillgitt så, att tjuvarna krypt in under järnvägsvagnen och bortat två hal i vagnbotten och vidare in i sockersäckarna. Innehållet hade därrefter rannit ned i säckar, som tjuvarna placerat under borrhallen. På detta sätt hade tre sockersäckar länsats på större delen av sitt innehåll. Därrefter hade tjuvarna sitt tråppropar i hålen för att döja stölden. Polisundersökning pågår.

Direktör dömd för ocker. I det bekanta ockermerket mot direktör G. Wiengren i Uppsala, mot vilken allmänna åklagaren väckt åtal vid Stockholms rådhusrätt, har nu utslag meddelats. Direktör Wiengren hade, som man torde minnas, av målsägaren, fröken Greta Johansson, erhållit en växel på 9,000 kr. för vilken hon lämnades 6,000 kr. kontant. Fröken Johansson lämnade sedermera växeln i en bank. Dessutom hade hon accepterat fyra växlar på sammantlagt 17,550 kr. samt en annan på 41,386 kr. 53 öre. Wiengren dömdes av rådhusrätten enligt par 1 ockerlagen att böta 500 kr. samt förplikades återställa de fyra växlarna till målsägaren och dessutom ersätta henne med 200 kr. 40,000 kr. växeln förklarade rätten ej skulle vara mot fröken Johansson gällande.

F. d. sängerska häktad för mordbrand. D. 31 aug. uttogs ett eld ut brutit i ett hus i Basseholm i Örkelunga socken, tillhörigt en fröken Tilly Svensson, f. d. sängerska och skådespelerska, vilken 1913 inköpt fastigheten för 5,000 kr. Det befanns snart att elden, vilken uppstått i taket, snart släcktes, var anlagd. Likaså konstaterades att eld uppjagts på 6 å 7 andra ställen i huset. Branden hade knappt åstadkommit skada för 100 kr. men ägarinnan uppger att hon fått diverse dyrbarheter för 70,000 kr. förstörda. Alla hennes tillhörigheter, vilka äro försäkrade i olika bolag för totalt 72,000 kr., förvarades emellertid i ett ännu ej färdigt hus, och i det brandskadade fanns blott en eldsäckningsmaskin. Fröken Svensson, vilken förefaller nervös och överspänd, har häktats.

"Claes Uggla" vrak. Det var vid midnattstidens som torpedryssaren "Claes Uggla" strandade utanför Ulvö, norr om Hårsbånd. Till följd av den då rådande hårda sydliga stormen blev fartygets läge genast kritiskt, och man uttryckte från början farhågor för att bärgningsarbetet skulle erbjuda oerbörda svårigheter och fartyget bli vrak. Strandningsplatsen låg utomskärs och fartyget måste vattenfyllas för att ej i den svåra blåsten och höga sjön hugas sönder mot stengrundet. Fartyget låg också blottat för öppna sjön och påträffades härt. Emellertid lägsattes omedelbart av marinförvaltningen bärgningsarbetet, och detta har sedan bedrivits under stora svårigheter med all energi. D. 30 aug. ingick emellertid underrättelse, att "Claes Uggla" under nattens hårda storm blivit spölad av grundet och sönderslagen så att fartyget nu är vrak.

Allmänt jordbrukarmöte i höst. Det stora möte i Uppsala av uppländska jordbrukare, vilket beslutats på det bekanta mötet i Enköping den 18 augusti härom dagen av stapeln och till samlat en deltagarskara, som till trängsel fyllde möteslokalen, Norrlands nationens stora sál. Mötet, som fick ett mycket värdigt förlopp, ledde till det anmärkningsvärda beslutet att ett allmänt jordbrukarmöte skall sammankallas i höst, och sympatier uttalades även för att sätta detta höstmöte i samband med Sveriges allmänna lantrbrukssällskaps höstmöte. Detta sällskap hyser nämligen sedan tidigare planer att såsom ett komplement till lantrbrukssvekan årligen anordna dylika allmänna höstmöten för att fördjupa särskilt av de praktiskt aktuella uppgifterna.

Sensations i Melland och Småland. En mystisk luftfarkost har vid halv 10-tiden på kvällen d. 31 aug. passerat Månafors kraftstation vid Lagan. Den var en ballong som gick mycket lågt, så att den till och med passerade över högspänningsledningen. Vid närmast bostadshäraden förned den häftigt mot belysningsledningen och passade också på att ramponera telefonledningarna fullständigt, så att man bl. a. fick en stunds avbrott på Malmölinjen. De ramponerade ledningarna föll ned över järnvägsräpåret, så att kvalitetsstäm, som senare anslände, drog den med en god bit. Ballongen fortsatte emellertid i nordostlig riktning in över Smålandsgränsen. Även där har den förorsakat en del skador. Det meddelas sålunda från Markaryd att ett stycke av ett stugtak vid Fläsebyrd på natten slits bort av en ballong som haft med kronkr försedd linor släpande efter sig. — Vid 9-tiden d. 31 aug. anträdades en engelsk ballong captif, som fasthåll i en byrk vid Stromsunds bruk. Ballongen, som var i bästa skick, var försedd med strålkastare, stannlyktor, falkskär och en 200 meter lång ställna. Den är omkring 50 meter lång, och gondolen rymmer 3 å 4 personer. Ballongen är märkt "AN 63 London". Bärgningen verkställdes av järnhandlaren Isaksson med tillhjälp av ett 40-tal personer. Ballongen har överlämnats till kronobetjäningen med bekrän om bärgning.

"Blekinge-Johns" bedrifver. En del av de i Stidsvik sysselsatta kanalar betarna gjorde härom kvällen en tripp in till Örkelunga, där förriksningar, huvudsakligen bestående av denaturerat sprit, blandad med skogskräk, ingots. Det eftertänklige ruset utblev icke och ej heller osämjan. Redan på tåget under hemresan började man gråta, och efter hemkomsten vidtog en våldig kolabalk i en av arbetarnas bostad. Den värste slagskämpan, Emil Martin Johansson, över hela landet känd under namnet Blekinge-John, hämtade från sitt rum ett jaktgevär och fyrade av ett skott mot arbetaren Nils Dahlberg. Denne träffades i ena benet och sjönk tillsammans på golvet med flera nersidan av läret bortsliten. Nichoende personer, som hört skottet, tillkallade lämpolisens i Kilpan. Den sårade transporterades till lässret i Ångelholm, där hans tillstånd nu är mycket dåligt. Övrigt om en livet kan räddas. Så fort förövern av dattet höret talas om att polis tillkallats, samlade han sina supbröder, beväpnade dem med jaktgevär och uppstälde dem sedan på militärt vis på ett led. Inför tronnen höll han sedan ett anförande, där han dyrt och heligt lovade att om "pölsedlarna" från Kilpan komme, så skulle han skjuta ned dem. Därrefter placerade han sina gossar vid de fönster, som vette åt landsvägen, för att sålunda kunna bereda de väntade polserna ett varmt mottagande. Dessa underrättades emellertid i förväg om arbetarnas förhåvande, så att de på bakväg nådde fram till byggnaden. När de berusade arbetarna märkte detta, flydde de till skogs, medtagande gevär och ammunition. Poliserna fortsatte förföljandet, trots regn och mörker, samt lyckades tilldelt på morgonen överrumpla de brottsliga inne i skogen.

tionella frågan upptagits till behandling. Enligt vad Dagens Nyheter korrespondent erfarit, framgår det av den redogörelse Scavenius därvid lämnat, att hela historien saknar all grund. Man kommer att utståna en officiell redogörelse om saken.

FINLAND.

Landsdagens upplösning hålla socialdemokraternas säson ockligt. I händelse av nya val skola socialdemokraterna deltaga, heter det. Ett förslag om röststreck och generalstreck under valdagarna skall partirådet icke godkänna.

Till generaldirektör vid statsjärnvägarna har utnämnts ingenjören B. Vuolle, senast anställd vid Kymmene bruk. Adjoint är direktör V. Jansson.

Andra krigsrikten i Paris har nyligen dömt till döden en finsk officer, Michelson, som varit anställd i en fransk aeroplanfabrik och som överbevisats om att ha lämnat upplysningar till tyskarnes spioneriet i Barcelona. Den allmänna opinionen i Frankrike är mycket upprörd över att se hur finska agenter överallt äro inblandade i tyska spioneriföretag.

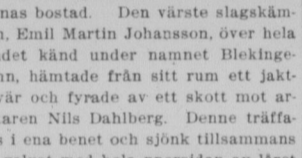
Det anses nu för säkert att Nicholas Lenin lyckats fly sjöledes över Bottnhavet till Sverige. Man gissar att han befinner sig i Stockholm. Hans flykt ur fångenskapen har veterligen ej dementerats, och bekräftar sig far den mot Sverige, torde han haft hjälp av meningsfränder bland den ryska garnisonen i Finland. Hela Sveaborgs besättning liksom Viborgs bestod nämligen vid frågavårande tidpunkt att nästan idel bolscheviker.

MILJONER DO

varje år i lungost. Miljoner kunde ha räddats, om man endast använt sunt förnuft i första stadiet. Om ni lider av astma, bronchitis, katarr, pleurisy, svaga lungor, hosta och förkyloing — alla sjukdomar, som leda till lungost — tuberkulos, är ni intrasserad i Dr. Strandgårds T. B. Medicine. Efter skrivit intyg och broschyr.

DR. STRANDGÅRDS MEDICINE CO. 263-265 Yonge St., Toronto.

DEN NORSKE AMERIKANLINJE

BERGENSFJORD

Avgår från New York den 29de September och 17de November.

Passagerarna resa från Winnipeg 4 dagar tidigare med 800 och B & O banorna, via Washington, D.C.

För biljettpreiser till och från Sverige, pass-instruktioner etc., skriv till eller besök

HOBE & CO., G.N.W.A. 123 So. 3rd St., Minneapolis, Minn.

P. M. DAHL S. S. AGENCY, 325 Logan Avenue, Winnipeg, Man.

STUBBRYTARE

Stark konstruktion. Bästa material. Alla delar af stål.

BOVING HYD. & ENG. CO. Lindsay, Ont.

VACKRA SILKESRESTER

för "Crazy Patchwork" Ett mycket fint urval av siden blir av god storlek för att göra tacken, soffkuddar, dynor etc. Stort försökspaket endast 25c., 6 paket för en dollar.

PEOPLES SPECIALTIES CO. P. O. Box 1836 Winnipeg.

NORGE.

Känd norsk politiker avliden. En på sin tid mycket känd konservativ politiker, f. d. statsråd Harbitz, har avlidit, 86 år gammal. Han var under lång tid stortingsman och gick 1893 in i statsminister Stangs regering, där han var medlem av den norska statsrådsavdelningen i Stockholm.

DANMARK.

Passivt. Justitiedepartementet har fr. o. m. den 1 september då passivt införts för danska undersåtar för resa till Sverige förordnat om passivt även i Danmark för svenska undersåtar.

Utförelseförbud har utfärdats för vin, spritvassa av alla slag samt tobak å alla former. Resande tillåtas medta å tobak, varav myckenheten är beröende på resans längd. Högsta tillåtna kvantiteten är femtio cigarrer eller motsvarande kvantitet annan tobak.

Den danska högerhervet mot Scavenius. En del konservativa tidningar har en längre tid levat högt på en historiska att den amerikanska ministern i Köpenhamn, Dr. Egwan, skulle ha tillställt utrikesminister Scavenius en protest med anledning av några uttalanden av Stauning till Berliner Tageblatts Stockholmskorrespondent rörande Amerikas inträdande i världskriget och att Scavenius skulle ha hemligt hållit denna protest för Christensen. Historien har bredds ut på ett mycket sensationellt sätt, och man har gjort sig skyldig till skarpa angrepp på utrikesministern. Scavenius har återvänt till huvudstaden från sin semester och deltagit i ett statsråd, var den senaste

VAD DE, SOM HA DALIG MATSMÄLTNING BÖRA ÄTA

EN LÄKARES RÅD.

"Förstopning och nästan alla mag-sjukdomar, bero i nio fall av tio på svår, därför böra de med dålig mage, när så är möjligt, undvika att äta föda, som är svår till sin natur eller som genom sin kemiska verkan i magen utvecklar svår. Olyckligtvis eliminerar en dylik regel nästan all föda, som smakar gott, liksom sådana föda, som är rik i blod, kött och nervvägande ingredienser. Därför äro vanligen personer med dålig mage magra, avtärda och i saknad av energi, som endast kan komma från en välködd kropp. För dem, som från sin diet måste uteställa all stärkelse, söt och fet föda och försöka hålla upp en mätbar existens på blott föda vill jag försvär, att de försöka en måltid av den föda de tycka om i moderat mängd och att omedelbart efteråt taga en tesked av bisurad magnesia i litet varmt eller kallt vatten. Detta skall neutralisera syran, som kan finnas eller som kan bildas, och ni skall finna, att ni till födan mycket väl bisurad magnesia är otvivelaktigt det bästa födoämneskorrektiv och botemedel mot svår, som finnes. Det verkar leke direkt i magen; men genom att neutralisera syran i födan och på så sätt borttagande källan till den syreriggen, som inflammationer i magen gör den mer än någon medicin kan göra. Sådana tror jag på medicin, då sådan är nödvändig, men jag kan icke se det kloka i att överlata en inflammation och irriterad mage med medicin i stället för att göra sig av med syren — orsaken till hela eländet. Skaffen en smula bisurad magnesia från ert apotekare, så vad ni önskar nästa måltid, tag något av bisurad magnesia såsom föreskrives häröver, och se om icke jag har rätt.

FINLAND.

Landsdagens upplösning hålla socialdemokraternas säson ockligt. I händelse av nya val skola socialdemokraterna deltaga, heter det. Ett förslag om röststreck och generalstreck under valdagarna skall partirådet icke godkänna.

Till generaldirektör vid statsjärnvägarna har utnämnts ingenjören B. Vuolle, senast anställd vid Kymmene bruk. Adjoint är direktör V. Jansson.

Andra krigsrikten i Paris har nyligen dömt till döden en finsk officer, Michelson, som varit anställd i en fransk aeroplanfabrik och som överbevisats om att ha lämnat upplysningar till tyskarnes spioneriet i Barcelona. Den allmänna opinionen i Frankrike är mycket upprörd över att se hur finska agenter överallt äro inblandade i tyska spioneriföretag.

Det anses nu för säkert att Nicholas Lenin lyckats fly sjöledes över Bottnhavet till Sverige. Man gissar att han befinner sig i Stockholm. Hans flykt ur fångenskapen har veterligen

En uppkomling

BERÄTTELSE FRÅN KUSTLANDET
AV GUSTAF JANSON

(Forts. fr. föreg. nr.)
För knäppt en månad sedan stod han rödd och förlagen — hans egen uppkomling var glömd — framför Maria, nu fanns han allt det där erbjuda sig på egen förmåga — åtminstone på egen förmåga — var fullkomligt botad. Rak och jämn låg hans väg, och vid dess slut höjde sig Stora-gårdens rödmålad manbyggnad, hans bibrande egendom.
Han visste precis på förhand, vid vilka punkter han borde vila en stund för att hämta nya krafter. Allting var ordnat och utskakat och ingenting kunde mer förnäma honom att stanna, ingenting som kunde stanna honom vid dess värde. Hans predikningar voro stränga och förfärande, nära nog människofientliga. Men han ville bli, trampa i stoffet och härska. Ordet var ett tveeggat svärd, som där djupa sår, och han svängde sitt vapen utan skonsambet.
Under tiden väkte hans bemägenhet att ställa sig själv högt. Han var ej längre den fattige, förbisede f. d. gardisten, som sökte lycka och fann motgång, han var en man, som höll flera hundra människors andliga väl i sina händer och efter behag öppnade eller tillslut himmelens portar för dem. Också tog han numera ej hänsyn till någon, gick bröstgångens fram, där han fordom gjort långt krokvägar, och höll alla på avstånd från sig. Han småkade maktens sötna och berusade sig därav.
"Mörk, Mörk!" ropade madam Olsson halvt och trängde sig ivrigt fram genom den omgivande skaran, som endast motvilligt lämnade henne rum. "Ja, har någonting att säga till dig?"
"Ja, min vink drogo de andra sig undan och hon viskade hastigt i hans öra.
"Johansson vill komma till tals med er, Mörk, vore de så redan i kväll."
"Hon förordet ej själv, vad dessa ord inneburo, men Mörk uppskattade dem genast till deras fulla värde. En glädjebilt lyste i hans ögon, men han dolde skickligt sina känslor under en flask av tillgodor liklighet. Efter tänksomt men med ettussende, som om hela saken varit en knapp nämnd obetydligt, låt han fingrarna glida genom sitt lena skägg och frågade:
"Har han själv bett er att säga det, madam?"
"Jo men, han har så", försäkrade madam Olsson trovärdigt.
"Må han då komma redan i afton. Nädens dörr står ständigt öppen. En varje botfärdig syndare, x' de inte hans hustru, som går där med sina händer."
"Hil hi hi", flinade han halvtänligt.
"Rart möte på kvällskvisten, rart möte. Hör du, Mörk, du, de' ja du, som ska skicka mej te' helvete va' de'. Behöver du inte göra dig besvär, min gubbe lilla, en bra karl hjälper sig själv, hi hi hi."
"Tig, förtappade!" dundrade Mörk hotfullt.
"Tig va' de' ja, tig!" upprepade den druckne skratrande och försökte härmad honom. "Hör du, du, de' borde du säga åt käringen min i stället, hon låter en rejäl uppsträckning, för hon låter allting gå vind för väg där hemma å ger tusan va' ja säger." Nå nå, gör hon de', så ska väl ja och ha rättigt, det att få mej en liten mnstrasjon på mitt sätt, berättar du. Hör du, Mörk, var å käringen, säj? Ser du, ja skulle alltså säga henne ett par vänliga ord, ja känner mej ett hjugad te' de' nu."
Mörk sköt honom lugnt åt sidan, men den Sven Ersson hade redan upptäckt sin hustru och glömde allt annat vid hennes åsyn. Hon stod orörlig med sammanknåpade händer och bad halvhögt en varm bön för mannens frälsning.
"Si där å hon ja", lallade arrendatorn och tog några steg framåt. "Tätt breve Mörken finns hon alltid, de' ser min själ ut som ni två vore hoptråkade hi hi hi. Men nu följer du mej hem, så nycke' du vet de'!" skrek han och grep tag i hennes armar för att dra henne med sig.
"Jesus, Ersson, du nyppa ja", viskade hon ilskfullt, dock ej lägre än till flera personer hördet henne.
"Ja ska min själ nyppa dej gul å blå", ropade arrendatorn, som med druckna vanliga lättbet övergick från en snipstämning till en annan.
Nu fann Mörk, att det gick för långt. Utan att visa någon rädsla ställde han sig mitt för Sven Ersson stumt fixerande dennes upphetade ansikte.
Arrendatorn blinkade slappt och försökte möta hans genomträngande blick, men ruset hade redan brutit hans krafter. En dunkel aning om, att han stod som en stackare inför dessa människor, förbittrade honom, och han gjorde, då ingenting annat återstod, en sista ansträngning att rädda situationen genom en fräckhet.
"Va' hin glör du på?" skrek han ilsket. "Vil du slåss så ja bara ifrån! Tjo hej, ingen rädder här, nu å du tro." — Han gestikulerade villt med armarna och gjorde några krumpramp, under det att Mörk orörlig som fört stadigt höll sina ögon fastade på honom.
Per Olsson och ett par karlar till närmade sig för att hjälpa Mörk, som ej tycktes ännu försvara sig, men istället de hannit göra något, sjök Eri-son ihop som träffad av åskan och sträckte raktling ut sig på marken. Ruset hade brutit den sista återstod av hans förlamade vilja, och förr än de ly katts hejda honom, låg han

mjukt nedblidd i en snödriva med fötternas betydligt högre än huvudet.
"Ett under, ett under", sorlade de skrånna kvinnorna, medan mannen häpnadsträdd såg på Mörk å på Sven Erssons kropp. En djup trynad, endast stord av dränkarens regelbunden andedrag, uppstod och ovillkorligen smög sig den tanken över de kringstående, att en högre makt ingripit och hjälpt sin tjänare.
Mörk dolde ett leende i skägget och sade ömsäkert, innan han gick vidare:
"Tagen värd om den förtappade, bröder!"
En blick innehållande grånas beundran och hängeten följde honom från den druckne hustru. För henne var han efter denna stund icke blott predikanten, som skakade hennes inre, han var mer, han var förlösaren personifierad.
Någonting liknande försiggick inom alla dem, som åsett uppträdet. Ehuru alla mycket väl förstod, att Erssons ras varit anledningen till hans fall, lyckades de likväl ej frigöra sig från den inbillningen, att några övernaturligt inträffat. I svärsmak härryckning hängde kvinnornas ögon vid den avgående lärarens läppar och stumma gingo de från stället, där några karlar drojde kvar för att bära drickaren hem.
Utänför Per Olssons gård stannade hopen för sista gången denna afton. Mörk utbytte handslag och hälsningar med de flesta och skred sedan omgiven av de utvalda upp mot byggnaden, i vilken de, som ännu icke visat sig värda denna utmärkelse, avundsjuka och knotande såg dem inträda den ena efter den andra.
Madam Olsson, som sprungit före, mottog gästerna i salen. Tysta och stillsamma togo kvinnorna plats på stolar och bänkar, medan Mörk lugnt satte sig mitt i kretsen och utan föregående inledning läste upp tvänne kortare, lärorika berättelser ur en medhavd andaktsbok. Han såg det ej, men han visste, att alla ögon sökte honom, och han njöt därav. Hans någonting stråvande och okolade röst klingade entonigt, nästan sömngångande i det stora, nästan upplysta rummet, men alla stoto orörliga och ansträngde sig till det yttersta för att ej låta ett enda ord gå förlorat.
När han läst de bägge berättelserna till slut, slog han ihop boken och rådde ut sin gestalt, såg honom.
"Låt oss nu i frid å endrätt dricka en kopp kaffe, innan vi skiljas denna välsignade afton."
Som om hon blott väntat denna signal, skyndade madam Olsson till spisen och lyfte den putrande kaffepannan från elden. En lång stund hördes ingenting annat än kopparnas slammer mot faten och tennsedarnas matta klingande, men snart löste den svarta drycken tungan, och samtalen började.
I dåsig välförfinnande lutade Mörk sig mot stolens ryggstöd. Till vänster om honom satt Anna. Hon grepp ej, hur det kom sig, och hon mötte göra vad som helst, alltid blevo de grannar. De andra tycktes genom en myst översensomlighet hava enats om, att de två skulle placeras sida vid sida. Anna kände sig både smickrad och missnöjd däröver, dock mest det senare, men förmodade ej andra det. Hennes barnsliga (åtånga kittlades av denna utmärkelse, som alla eftersträfvade, men ingen vågade tillägna sig, och Mörks olympiska ansträngningar att visa sig uppmärksam, närade henne ofta att rotna. Det oaktat var hon långt ifrån nöjd, predikantens sätt mot henne skilde sig för märkbart från hans uppförande mot andra. Också utbytte de äldre kvinnorna menande blinkningar, vilka ån nu mera förvånade den unga flickan. Hon anade, vad detta innebar, och visade stundom en svag oppositionellitet, men den var i alla händelser så obetydlig och intetsäskande, att en var ansåg dess yttirningar härleda sig från en helt naturlig blyghet, och gumorna viskade mysande:
"Så där sjåpa flickorna sej alltid, när de riktigt vilja snjåra en karl."
Mitt emot Anna hade system fått sin plats. Nu som alltid på sista tiden vilade något dysstert och hatfullt över hennes markerade drag, och till emellan sköt under de halvslutna ögonlocken fram en blick, som flentig nitade sig fast vid Annas ansikte för att sedan Angertull och spjorande glida bort till Mörk.
Efter den snöpliga utgång hans frieri till hade Mörk gripits av en viss fruktan för Marias oberäkneliga vilsne. Han gick helst ur vägen för henne och antydde aldrig med ett ord, att han blivit både stött och förvånad över hennes häftiga vredeutbrott. Maria var honom tacksam för denna finkänslighet och iakttagelse sig själv på ett sätt, som skulle varit en annan ån Mörk mycket att fundera på. Men han var ingen människokännare och drodde, att allt stod på den gamla foten, sedan utan åter blivit lugn. Hennes lägnade blekar besvärade honom väl ibland, men då hon så nora aktade sig att säga något, styrktes han i sin tro.
Maria hade blott sett en sak: att hennes häftighet retat honom. Hon bemodade sig följaktligen att dämpa glöden i sitt inre och genom en hundlik tillgivenhet, som hon icke ens försökte dölja, men som han aldrig märkte, vinna tillbaka vad hon förlorat. Instinktligt anade hon, att det mellan dem låg en oöverstiglig klyfta, men hon ville helt enkelt ej se den. Blott Anna ej funnits, skulle hon varit hans, det trodde hon fullt och fast, och därför bemodade hon sig utslutande om en sak: att skilja dem från varandra.
Mörk mer anade än sig hennes försök, men han var ej den man, som vek ett enda steg åt sidan från den en gång utstakade vägen, allra minst för vad han ansåg vara en elak kvin-

nas nycker. Att Maria verkligen på fullt allvar kunde skada honom, då det gällde, fann han otänkbart.
Denna afton var samtalen livligare än vanligt. Uppträdet på landsvägen diskuteras ivrigt, så mycket bättre som det gav anledning till en mängd beklaganden och smärtygga anmärkningar. Madam Ersson blev ej skånad, ehuru hon visat sig vara en av de trognaste bland de trogna, men mannen var en fläck, som outplånligt häftade vid henne.
Ju längre det led fram på kvällen, dess oftare såg Mörk mot dörren. Då klokan slog åtta började han nervöst tramma på bordskivan och fortsatte därmed en stund, tills han tvärt reste sig och mumlande gick några slag över golvet.
Kvinnorna tytsnade ögonblickligen, sådan hade de aldrig sett Mörk förr. Frågande ögonkast utbyttes till höger och vänster och bevarades med deltagande ruckningar på huvudena. Då ingen tycktes veta något om anledningen till hans misshumor, sågo alla bort till madam Olsson, som modstulpen krypt ihop i en vrå vid spisen, ångrade att hon sagt någonting om Johansson.
Tytsnade kändes tung och tryckande, ögonkast blev mer och mer talande, och slutligen sågo alla bort mot spisen, medan samma fråga brände varje tunga.
"Va' har hon gjort?"
De erhöilo aldrig något svar. Ytterdörren öppnades oförmodat, en kall pustbrusade genom det kvava rummet, och på tröskeln visade sig handelsmannens hustru. Bakom henne skymtade en bred skugga fram ur förstugans halvduk.
Mörk stannade mitt i sin promenad och madam Olsson viskade glädjestrålade namnet Johansson till sina närmaste grannar. Ciskingarna förtjandades, gingo runt omkring bordet och möttes upp hos Anna, där de dogo av brist på näring.
Det var verkligen Johansson, som trevande och förlagen skruvade vid dörren. Den tjocka handelsmannen såg på långt när ej så myndig och befallande ut, som vanligt, men då Mörk vänligt gick emot honom sken han upp; han hade hela tiden fruktat, att predikanten ånmat fördomjuka honom.
Kvinnorna viskade alltjämt, och Mörk drog trumferande gåsten med sig tvärt över golvet, så att alla skulle se honom. Handelsmannen struttade motvilligt med, bugade sig, som om han ståt vid sin skid, hostade och bet i sina köttiga, blodröda läppar.
"Ja, tack nu, go' vänner för en väl-signalerik dag!" sade Mörk, när han visat sitt byte för alla. — "Gån nu i frid, jag har denna afton mycket att göra."
Åven utan den talande blick, han vid dessa ord kastade på Johansson, skulle de förstätt honom. Doras irris glödes med jubel och förtröstan, den goda saken gick framåt, en ny själ var vunnen. Alla bjödo god natt på en gång och pingo, ivriga att få berättia den stora nyheten: Johanssons omvändelse.
Mörk var så glad, att han icke ens växlade den sedvanliga handtryckningen med de gående, hans triumf var för väldig och öppnade en rad av framtidsperspektiv, som bländade honom.
Anna var den första, som skyndade ut. Hon hade lagt märke till systemets ögonkast och pinats därav. Hon hade dragit sina slutsatser och funnit Maria mer värdsligt sinnad än det antod just hennes systor. Hon önskade att någonting måtte böja hennes hårda sinne, men själv kände hon sig sprittande glad över att få träda ut i den friska, kalla luften under himlavalvet, och att stanna i den friska, kalla luften under himlavalvet, och frosten bet i näsa och kinder.
Så snart alla avlägsnat sig, stack Mörk sin arm under Johanssons och sade:
"Vi två ha visat åtskilligt att säga varann, vi gå väl upp te' mitt."
Handelsmannen smålog bifallande och de gingo, lämnande Johanssons hustru och madam Olsson ensamma i salen.
De bägge kvinnorna slogo sig ned vid spisen. De kände, att något skulle hända, och tytsnade förtöf dem riktigt högtidligt. Men madamen var för pratsjuk att tisa längre, hon började snart.
"Får Mörken bara en syndare riktigt i sina händer, släpper han honom inte, förrän han blivit omvänd, så mycket kan en då tryggt påstå."
Den blida, bleka kvinnan nickade lyckligt och förhoppningsfullt ett: "Gud give, att de vore så väl!"
Glöden på spishällan faldade och blevo åska, god, kraftig björkaska, av vilken man sedan kunde bereda lut, som tog även de svartaste och största fläckar ur gammalt linne, och uppe på sin hallmåfä kämpade Mörk med djävulen ov en förhårdad själ, som värdades och vred sig under hans härdhända angrepp. Men Guds sanna ord åro en stark lut, och tvättar även de grigaste själar rena, och handelsmannen lovade slutligen att kasta bort den gamla, syndfulla Adam och ikläda sig en ny människa.
Men där nere suto de bägge kvinnorna fortfarande och stridade på yden, som lågorna förvandlade till åska. Så flammade ett litet kolt till, lyste som ett vargmoet mot årlens sotiga bakgrund och slocknade.
(Forts.)

nas nycker. Att Maria verkligen på fullt allvar kunde skada honom, då det gällde, fann han otänkbart.
Denna afton var samtalen livligare än vanligt. Uppträdet på landsvägen diskuteras ivrigt, så mycket bättre som det gav anledning till en mängd beklaganden och smärtygga anmärkningar. Madam Ersson blev ej skånad, ehuru hon visat sig vara en av de trognaste bland de trogna, men mannen var en fläck, som outplånligt häftade vid henne.
Ju längre det led fram på kvällen, dess oftare såg Mörk mot dörren. Då klokan slog åtta började han nervöst tramma på bordskivan och fortsatte därmed en stund, tills han tvärt reste sig och mumlande gick några slag över golvet.
Kvinnorna tytsnade ögonblickligen, sådan hade de aldrig sett Mörk förr. Frågande ögonkast utbyttes till höger och vänster och bevarades med deltagande ruckningar på huvudena. Då ingen tycktes veta något om anledningen till hans misshumor, sågo alla bort till madam Olsson, som modstulpen krypt ihop i en vrå vid spisen, ångrade att hon sagt någonting om Johansson.
Tytsnade kändes tung och tryckande, ögonkast blev mer och mer talande, och slutligen sågo alla bort mot spisen, medan samma fråga brände varje tunga.
"Va' har hon gjort?"
De erhöilo aldrig något svar. Ytterdörren öppnades oförmodat, en kall pustbrusade genom det kvava rummet, och på tröskeln visade sig handelsmannens hustru. Bakom henne skymtade en bred skugga fram ur förstugans halvduk.
Mörk stannade mitt i sin promenad och madam Olsson viskade glädjestrålade namnet Johansson till sina närmaste grannar. Ciskingarna förtjandades, gingo runt omkring bordet och möttes upp hos Anna, där de dogo av brist på näring.
Det var verkligen Johansson, som trevande och förlagen skruvade vid dörren. Den tjocka handelsmannen såg på långt när ej så myndig och befallande ut, som vanligt, men då Mörk vänligt gick emot honom sken han upp; han hade hela tiden fruktat, att predikanten ånmat fördomjuka honom.
Kvinnorna viskade alltjämt, och Mörk drog trumferande gåsten med sig tvärt över golvet, så att alla skulle se honom. Handelsmannen struttade motvilligt med, bugade sig, som om han ståt vid sin skid, hostade och bet i sina köttiga, blodröda läppar.
"Ja, tack nu, go' vänner för en väl-signalerik dag!" sade Mörk, när han visat sitt byte för alla. — "Gån nu i frid, jag har denna afton mycket att göra."
Åven utan den talande blick, han vid dessa ord kastade på Johansson, skulle de förstätt honom. Doras irris glödes med jubel och förtröstan, den goda saken gick framåt, en ny själ var vunnen. Alla bjödo god natt på en gång och pingo, ivriga att få berättia den stora nyheten: Johanssons omvändelse.
Mörk var så glad, att han icke ens växlade den sedvanliga handtryckningen med de gående, hans triumf var för väldig och öppnade en rad av framtidsperspektiv, som bländade honom.
Anna var den första, som skyndade ut. Hon hade lagt märke till systemets ögonkast och pinats därav. Hon hade dragit sina slutsatser och funnit Maria mer värdsligt sinnad än det antod just hennes systor. Hon önskade att någonting måtte böja hennes hårda sinne, men själv kände hon sig sprittande glad över att få träda ut i den friska, kalla luften under himlavalvet, och att stanna i den friska, kalla luften under himlavalvet, och frosten bet i näsa och kinder.
Så snart alla avlägsnat sig, stack Mörk sin arm under Johanssons och sade:
"Vi två ha visat åtskilligt att säga varann, vi gå väl upp te' mitt."
Handelsmannen smålog bifallande och de gingo, lämnande Johanssons hustru och madam Olsson ensamma i salen.
De bägge kvinnorna slogo sig ned vid spisen. De kände, att något skulle hända, och tytsnade förtöf dem riktigt högtidligt. Men madamen var för pratsjuk att tisa längre, hon började snart.
"Får Mörken bara en syndare riktigt i sina händer, släpper han honom inte, förrän han blivit omvänd, så mycket kan en då tryggt påstå."
Den blida, bleka kvinnan nickade lyckligt och förhoppningsfullt ett: "Gud give, att de vore så väl!"
Glöden på spishällan faldade och blevo åska, god, kraftig björkaska, av vilken man sedan kunde bereda lut, som tog även de svartaste och största fläckar ur gammalt linne, och uppe på sin hallmåfä kämpade Mörk med djävulen ov en förhårdad själ, som värdades och vred sig under hans härdhända angrepp. Men Guds sanna ord åro en stark lut, och tvättar även de grigaste själar rena, och handelsmannen lovade slutligen att kasta bort den gamla, syndfulla Adam och ikläda sig en ny människa.
Men där nere suto de bägge kvinnorna fortfarande och stridade på yden, som lågorna förvandlade till åska. Så flammade ett litet kolt till, lyste som ett vargmoet mot årlens sotiga bakgrund och slocknade.
(Forts.)

Are you Bilious?

Don't let it run too long, it will lead to chronic indigestion. In the meanwhile you suffer from miserable, sick headaches, nervousness, depression and all other complications. **CHAMBERLAIN'S TABLETS.** They relieve fermentation, indigestion — gently but surely cleanse the system and keep the stomach and liver in perfect running order. At all drug stores, or by mail from **Chamberlain Medicine Co., Toronto**

TAKE THESE

Fyra sjukdomar

som förbittra livet för män:
Aderbräck, Blodförgiftning, Nervsvaghet, Urinäkthet.
Ingen Ryggvärk, Ingen Nervositet, Inget Njurlidande, Ingen Dåsigheit, men livlig, energisk, kraftig och säker på sin sak, är varje ung, gammal eller medelålders mans önskan.
Ett Enastående Tillfälle för Män
Denna institution, etablerad av Dr. H. Nelson, har för 32 år oavbrutet gjort **SJUKDOMAR HOS MÄN** till en specialitet, och vi åro övertygade om att vi åro mera kompetenta att behandla och bota dessa sjukdomar än någon annan läkare eller specialist i Minnesota. Den enastående framgång vi haft under vår mångåriga praktik bevisar att vi ge den behandling som patienten tillståndet kräver.
OBSERVERA! Vi inbjuda er att besöka oss för fri rådgivning, om ni lider av någon av dessa sjukdomar. Vår examinerande läkare skall med nöje förklara er sjukdom och undersöka er grundligt. Hans uttalande om edert fall kostar ingenting, om ni tager behandling eller ej. Han talar om för er precis vad som fattas, vad som kan göras och vad behandlingen kommer att kosta er.
Vi åtaga oss inga fall för behandling genom korrespondens, men skola med nöje besvara förfrågningar per post.

DOKTOR NELSON CO.

47-49 WASHINGTON AVE. SO., MINNEAPOLIS, MINN.
Kontorstimmar: 9-12, 1:30-6, 6-8; Söndagar, 9-12.

Jag botar män

MEDELS HEM-BEHANDLING.
Det är lika lätt och effektivt att underkasta sig behandling i sitt eget hem som på vårt kontor. Ni kan spara tid och pengar. Ni får den bästa behandling. 25 års erfarenhet. Rättlig arvoden.
Specialist på hårdnackade kroniska och nervsjukdomar.
Vi bota ont i ryggen, nedstämdhet, följt minns förlust av livsmotet och annat, som hindrar eder i edert arbete. Botar även blodförgiftning, njur- och urinrörsjukdomar.
För pris läkarakt. Skriv efter bok och symptomskema, som sändes i omärkt kuvert.
Svenska talas och skrivs.
HINZE MEDICAL INSTITUTE
20 and 22 Washington Avenue, Minneapolis, Minn.

HÖR! — DOVA — HÖR!

Det finnes hopp för alla dova personer.

The MEGA-EAR PHONE

icke metall eller gummi — icke irriterande. En multiple, augmentering, ljud-samlande

OSYNLIGA GRÖNUPPFINNING

uppfyllande båda villkoren — telefon och artificiella trumminor, korrigerar brondefekter; ersätter söndriga trumminor.

BORTTAGER HUVUDLJUD ATERSTÄLLER HÖRSELN

Vad är orsaken till Eder dövhet är, huru gammal ni åro och hur många behandlingar som misslyckats, skall Mega-Ear Phone

HJXLPA EDER

ALVIN SALES CO.
Dept. "H"
P.O. Box 56, Winnipeg, Man.
Pris i västra Canada, tullen betald, är \$12.50 kontant.

The Mega-Ear Phone Co. INC.
724 Perry Building, Dept. I, Philadelphia, Pa.

KRAFTA

en av oss utgifven bok på 68 sidor, omhäandande livets hemligheter, äktenskapet, många slags sjukdomar, deras följder o. s. v., behandlas snabbt, omsorgsfullt, billigt och i djupaste hemlighet med säkra och pålitliga mediciner.

ROSENBERG CO., 180 No. Dearborn St., Chicago, Ill., U. S. A.

EDERT PORTRÄTT

tages lika bra om kvällen som om dagen hos

RELANCE STUDIO,
Logan & Main St.
INGÅNG FRÅN MAIN STREET

FT. WILLIAM GRAIN CO., LTD.

208 GRAIN EXCHANGE, FORT WILLIAM, ONTARIO.

har en särskild avdelning för skandinaviska förbindelser. Denna avdelning skötes av den norske konsuln, CARL SORESENEN.
På grund av den nya ordningen av myndigheterna åro speciella fördelar förbjuda, och vi ha därför icke tillåtelse att officiellt bjuda på annat än de vanliga villkoren; vi kunna endast garantera noggrann och ärlig behandling av våra kunders affärer.
Vi ha en **SAMPLE MARKET** etablerad vid vårt kontor i Fort William, och ha därför anledning till konkurrensanbud på allt vi ha till salu.
Skriv på Eder "Shipping Bill":
Co Fort William Grain Co., Ltd., Port Arthur.
Notify: Ft. William Grain Co., Ltd., Ft. William, Ont.
Däriigenom få båda stadernas köpare upplysning om samma vagnslast. Om Ni så önskar, kan ni även skriva därpå: "For Sample Trading."
Ni kan skriva till oss på edert eget språk.

Dr. Philip A. Eckman

Skandinavisk Tandläkare

Tändernas vård

får icke försummas, om ni önskar behålla eder goda hälsa. Det har bevisats att alla svåra sjukdomar komma af dåliga eller försummade tänder. — Jag står med nöje till edert tjänst, och vill gifva eder alla råd jag kan och vill undersöka edra tänder gratis.

TÄNDER UTDRAGAS SMÄRTFRITT.
ALLT ARBETE GARANTERAS.

Dr. PHILIP A. ECKMAN

Manitoba Hall Block,
293 Portage Ave., Winnipeg, Man.

Inga plågor på tandläkarkontore

Den gamla fruktan för tandläkaroperation tillhör nu det förflutna. Jag kan utföra hvilken tandläkaroperation som helst så godt som utan smärta genom nya metoder och maskiner, jag erhållit på mitt kontor.

Dr. Cecil C. Jeffrey

Tandläkare

Undersökning och beräkningar gratis.
ALLT ARBETE GARANTERAS. PRISEN ÅRO MODERATA.
Telefonera Garry 3030 för upplysningar eller möte.
HORNET LOGAN and MAIN INGÅNG FRÅN LOGAN AVE.
Jag talar med eder på edert eget språk.

Office: Steinman Block   Telefon St. John 2447

Dr. Basil O'Grady

F. D. INTERNATIONAL DENTAL PARLORS
541 Selkirk Ave.
WINNIPEG.

Jag har nyligen skaffat en svensk tandläkare från Chicago, som aflagt examen vid ett af de största universitet i Förenta Staterna. Han skall taga hand om det skandinaviska departementet och kan använda alla de senaste och mest moderna metoderna, som användas af moderna tandläkare. Personer, som åro bosatta utanför Winnipeg, uppmärksammas särskildt. Skrif på edert eget språk.
Afgifterna mycket moderata för första klassens arbete.

OXY-ACETYLEN, VALLNING, APPARAT OCH TILLBEHÖR

Vi kunna lämna er en grundligt praktisk utrustning från \$100 till högre pris. Det borde finnas åtminstone en sådan i vart distrikt för att reparera kvickt och SPARA TID och PANGAR. Farmare med traction maskiner lägga sig till med vallningsapparater och göra reparationer för sig själva och grannarna. Vi go fria instruktioner till köpare.
SÄND ERT BRÄCKTA GJUTGOODS HIT.
Cylindrar som gått hål på eller annat dylikt att reparera. Vi borra om cylindrar, justera vevställningar, göra reparationer på ångpannor och åro i stånd att utföra alla sorts reparationsarbeten fernat.
Intet för stort eller för smått.
GEIGER WELDING WORKS,
166 FIRST AVE. NORTH, DEPT. "L", SASKATOON, SASK.

DR. W. W. ROSENBERG, M.D.

N: ROSENBERG CO.,

BEHANDLAR MED STOR FRAMGÅNG
Privata och nervösa sjukdomar,

försäkrade af ungdoms-därskaper, onaturliga vanor, med alla deras förfärliga följder, såsom försäppning, förlust af lífskraft, opasslighet för affärslivet, njur- och blås-sjukdomar, svag rygg o. s. v., behandlas snabbt, omsorgsfullt, billigt och i djupaste hemlighet med säkra och pålitliga mediciner.

"LIFVETS HEMLIGHETER"

en af oss utgifven bok på 68 sidor, omhäandande livets hemligheter, äktenskapet, många slags sjukdomar, deras följder o. s. v., den borde läsas af hvarje ung man. Sändes tilltill försäglad omslag till hvar och en som på ett postkort eller i bref inländer till oss.
ROSENBERG CO., 180 No. Dearborn St., Chicago, Ill., U. S. A.
N. ROSENBERG CO., 117 N. Dearborn St., Rooms 209-210, Chicago, Ill.

MADE IN CANADA

INSURES PERFECT BAKING RESULTS

GARANTERAD ATT VARA GJORDT AF INGREDIENSER, VISADE PÅ ETIKETTEN OCH INGA ANDRA.

MAGIC BAKING POWDER

CONTAINS NO ALUM

MADE IN CANADA

E.W. GILLET CO. LTD.
TORONTO ONT.

NORDEN (Inc.) Stiftad 1900. Måder till onsdagen i kvarter månad & Scott Memorial Hall kl. 8 e. m. Sekreterare: John A. Gustafson, 208 Logan Ave., Phone Garry 117. Finanssekreterare: Alex Christenson, 156 Inkster Ave. Sjuk-kom-ordf.: John Torell, 216 Montrose Ave., Elmwood; Telefon St. John 1435.

Vasa Orden LOGEN STRINDBERG NO. 259. Måder lördag kl. 8.15 aftonen. Sekr. John B. Lohman, 482 Lupton St. Fin. sek. Alf Lindgren, McLarens Hotel, Sjuk-kom. ordf. Alf Sigvald, 75 Boyle St., Telefon Main 4073. Vasa Orden har nu 45,000 medlemmar. LOGEN "STRINDBERG" ÅR WINNIPEG STÖRSTA SV. FÖRENING.

Onsdagen den 10 Oktober, 1917.

WINNIEPEG

Dr. R. J. Bright från Toronto har utnämmts till chef för tandläkarevärdet i Winniepeg skolor.

Messrs Helge, Erik och Harald Matt-Redaktör Knox Magee av Winniepeg Saturday Post har blivit utnämnd till redaktör för Winniepeg Telegram.

Kylan satte förra veckan i här i staden. I söndags morgon visade termometern 27.3 med mycket stark blåst.

Difterieepidemin i staden har antagit följande allvarliga karaktär. I King George hospital vårdas 140 fall, mest barn.

Rymde under arbete utanför provinsfängelset gjorde i onsdags straffängens Fred Wagner. Han avtjänade ett års fängelse för rån.

Till arbetarkandidater för ward 4 nominerades i lördags Ernest Robinson för Alderman, och W. L. Hall, kandidat för skolstyrelsen.

En större parti utmärkt separator-olja har Hammarstrand & Co., 309 Fountain st., i dagarna mottagit. Denna olja finnes nu till salu.

En depotbataljon, i vilken de flesta tvångsutskrivna i Winniepeg komma att placeras, har organiserats. Dess chef är överstelöjtnant H. F. Osler.

Benådad. Oscar Robidoux, som dömts till döden för mordet på Henry Roche, har blivit benådad och får sitta ett brott med livstids fängelse.

Den konservativa föreningen i North Winniepeg har erbjudit Hon. Robert Rogers nomination till nästa dominiön. Han har ännu icke avgivit något svar.

Mr Richard Holmquist, som är anställd i Society-Shop store vid Portage ave., mitt emot postkontoret, önskar träffa alla sina landsmän. Denna skofabrik för endast förstklassiga skor till moderata priser.

Döpt av pastor V. J. Tengvald i Winniepeg d. 7 oktober: Donald Ver-ner, son till mr och mrs Adolf Olson från Minneapolis, Minn. Som faddrar tjänstgjorde mr och mrs Alex. Larson, i vilkas hem & Landsdown ave. dop-akten ägde rum.

Kastade sig i floden. Harold Seymour, 21 år, anställd i Dominion Bank, kastade sig i fredags i Red River. Två tegelstenar påträffades i hans fickor, då han räddades av en patrullerande polis-kommande.

Bröllopslocker. Mr Cornelius Friis och miss Aslaug Moe förenades i äktenskap söndagen den 7 oktober 1917. Vigseln förrättades i mr och mrs P. M. Dahls hem, 570 Castle ave. Som vittnen fungerade mr O. K. Thomasson och mrs Helga Ellassen. Pastor J. P. Zettervall förrättade vigseln.

Soldaternas Algot Söderberg, som för två år sedan låt parva sig och med 75de bataljonen avgick till krigsskåde-platsen i Frankrike, har nyligen sånt underrättelse, att han för andra gången blivit svårt skadad i ryggen av en projektil från en morsare och ligger nu i fångenskap i ett lasarett i Ohrdorf, Sachsen, Tyskland.

Mysetiskt dödsfall. D. C. McDonald, f. d. M.P.P. för Russel, Man., avled i General hospital i tisdags f. v. till följd av gasförgiftning. Han påträffades dagen förr medvetlös i sin våning i Shipman court. Gasrökarna stodo öppna, och rummen voro fyllda av gas, då hans familj i måndags f. v. kom hem från en kortare semesterresa. Man vet icke, hurvida självmord eller olyckshändelse föreligger. Han var medlem av legislaturen 1914-15.

Den jury, som undersökt, huru den mystiska tragedien i Royal Alexandra hotel, för vilken redogjordes i förra numret av S. C. T., har kommit till den uppfattningen, att mrs Ada Olive Mather skjutit sig själv. Vid undersökningen försäkrade hennes man,

prof. W. H. Mather, som påträffades i hotellrummet med avskurna ardar, att han och hans hustru kommit överens att samtidigt begå självmord. De hade emellertid först intagit droger, vilket gjort, att han icke mindes mycket av hustruns självmord.

Besökande. Mrs Hammarbeck från Sanborn, Man., har varit i staden över söndagen.

Mrs Victor Widmark från Tyndall är på resa till Carleton, Minn., för att hälsa på sin äldriga moder.

Mrs H. Peterson har nyligen anskaffat från Minneapolis. Hon är mästare på militärhospitalet i Tuxedo Park. Y.M.C.A:s lokal vid Selkirk ave. står måndagen den 15 okt öppen för den skandinaviska allmänheten i Winniepeg från kl. 7.30-10 e. m. Dess nye sekreterare, mr E. Fagenström, inbjuder nämligen den dagen alla skandinaver att besöka honom. Alla äro hjärtligt välkomna, unga och gamla. Mr Fagenström bjuder härvid på ett gott program i gymnastiksalen och håller även ett illustrerat föredrag om sina resor i Sverige och Norge. Byggnaden står även öppen för inspektion. Ingen bör församma att intinna sig.

KYRKOSAMFUND.

Sv. luth. kyrkan, hörnet av Logan ave. och Fountain st. — Predikan nästa söndag f. m. kl. 10.30 med ämnet: "Huru Jesus kommit i världen till oss, att de, som icke se, skola vardas blinda." Vid aftonsöndagen kl. 7: "Den dagliga förnyelsen." — Kvinnoföreningen håller möte om onsdag e. m. kl. 8 hos Mrs Charles Johnson, 575 Flora ave. — Freja, de unga kvinnornas förening, sammanträder om onsdag afton kl. 8 hos familjen Flodden, 457 New-ton ave., Elmwood, på inbjudning av miss Caroline Erickson. — Vid ungdomsföreningens möte om torsdag afton kl. 8 hålles bl. a. en resebeskrivning av mr J. A. Gustafson. — Församlingens 27-årsminne, som firades med en stor bankett i kyrkans kapell, väning förliden torsdags kväll, var i alla avseenden en success.

Stor reformationsfest avhålls i Central Congregational Church sönda-gen den 18 november kl. 2.30 e. m. På-sten arrangeras av praktiskt taget alla lutherska kyrkor i Winniepeg, och en komité, bestående av delegater från de olika lutherska kyrkosamfundet, har någon tid hållit förberedande möten i den svenska lutherska kyrkan. Komiténs ordförande är pastor J. B. Johnson av den isländska lutherska kyrkan, sekreterare redaktör Ingvar Olsen och kassör mr A. Bardal. Inom huvudkomitén är organiserad en programkomité, en musikkomité, en an-nonskomité och en hallkomité. Huvud-komiténs styrelse tillsammans med ordförandena i de olika underkomité-erna utgör executive board. Som huvudtalare under festen är engagerad dr. Gustav Andreen av Augustana Col-lege, Rock Island, Ill. Tal komma dessutom att hållas av Hon. Thos. H. Johnson, Manitobas arbetsminister. Man ligger i underhandling med guvernör Norbeck från N. Dakota om att hålla tal, men guvernören har ännu icke avgivit något bestämt svar. En gemensam kör, sammansatt av flera kyrkokörer, skall sjunga. Den skall ledas av mr Olav Halten. Inträdet blir fritt. Närmare framdeles.

Elmwood Missionsförsamling. Kvin-noföreningens slymte onsdag kl. 2 hos Mrs Nordlin, Chalmers ave. Torsdag kväll kl. 8 hos och bibelstudie i kyrkan. Nästa söndag söndagskola kl. 11 f. m. Ungdomsmöte kl. 4.30 e. m. Predikan kl. 7 e. m.

Skand. Främlingsarmén, Logan ave. Torsdag kväll gästades Lördag kväll stort valkommité för officerare från tvänne divisioner, Manitoba och Saskatchewan, på första kafen. Mötet le-des av kom. och fru Souton. Nästa söndag gemensamma möten på första kafen kl. 11 och kl. 3. På kvällen är det stort möte i vårt tempel. Vi ha då besök av adj. och fru K. Larson samt kaptenerna Holmgren, Samson och Leksen. Löjtnanterna N. Lind och A. Otterkill samt kadett Tigerstad. Så är det även farväl för kap. och fru Nor-berg. — Skandinaver, hjärtligt väl-komma till dessa möten. — A. N.

Missionskyrkan på Logan har o. a. onsdag bön- och uppbyggelsemöte kl. 8 e. m. om fredag ungdomsföreningens affärsmöte, om söndag predikan kl. 10.30 f. m. och 7 e. m., söndagskola kl. 12 middag och ungdomsmöte kl. 4.30.

Baptistkyrkan. Hörnet av Logan ave. och Ellen st., J. P. Zettervall, pa-stor, studierum i kyrkan. — En med-lem hälsades välkommen vid nattvar-den. Kvällen var väl besökt. — Tacksägelsefesten på måndags kväl-len var väl besökt, och de närvarande voro vi tillfreds med densamma. En-stående i sitt slag och särdeles läro-rikt var mr E. Fagenströms illustrerade föredrag i dagens ämne. Tack-sägelseoffret belöpte sig till \$45.82. — Torsdag bönemöte. Ämne nästa söndags förmiddag: "Afsikten; med Kristi försörjningsverk"; ungdomsmöte: "Sök det som är värdefullt".

Ordination. På kallelse av baptist församlingen i Winniepeg sammanträd-

de ett konsilium här den 3 oktober i avsikt att avskilja broder P. M. Meyer genom händer påläggning till evan-geliskt verk. Församlingen i Teulon, Kenora samt den norska församlingen i Winniepeg voro representerade av ombud. Missionär J. P. Sundström valdes till ordf. och undertecknad till sekreterare. — Peter M. Meyer föddes i Bodin, Nordlands amt, Norge, den 5 juli, 1859. Året därpå reste han till Winniepeg. Han förenades sig med bap-tistförsamlingen härvidles 1901. Pa-stor C. A. Johnson var pastor här den tiden. År 1909 valdes han till pastor i Teulon och har han tjänat samma församling hela tiden sedan. Församlin-gens kyrka har blivit uppförd under denna tid. Broder Meyer redogjorde på ett tillfredsställande sätt för sin kallelse att predika samt för sin upp-fattning om bibelns huvudläror. På kvällen hölls offentlig avskiljning. Pa-stor J. O. Johanson från Kenora pre-dikade, undertecknad förrättade bön, pastor Sundström talade till försam-lingen samt räckte brodershanden, och pastor J. Simpson talade till kandida-ten. Pastor Meyer övertog i dagarna värden av församlingen i Wadena, Sask. — Winniepeg, okt. 4, 1917 — J. P. Zettervall.

FORENINGSVÄRLDEN. Svenska Nationalkomiténs samman-trädet fredagen d. 12 dennes kl. 8 e. m. & denna tidnings kontor. Alla med-lemmar uppmanas intinna sig. — Logen Frantidens Hopp håller i mitten av november ett öppet möte å Scott Memorial hall. Härvid bjudes på ett rikhaltigt program. Tal hålles av redaktörerna P. Myrrold och N. F. Brown. Inträdet är fritt. Mera fram-deles.

En synnerligen angenäm förfästing hade Logen Strindberg av Vasa Orden i fredags ordnad å Scott Memorial hall. Som arrangör stod en komité av uteslutande damer, och det visade sig, att de förmådde göra sin sak bra. Som kvällens ordförande fungerade mrs Helge Mattson. Förträfflig mu-sik utfördes. Miss Frida Simonson gav några utmärkte pianonummer, en engelsk dam sjöng några vackra sån-ger och en liten son till löjtnant och fru Sten Lund dansade en sjömans-dans. Mr P. M. Dahl höll förelästa-tet. Han talade om samlandet av svenskar-na i Canada och gav de unga några förtärliga råd. Efter programmet serverades ett utmärkt kaffe med dopp och goda smörgåsar. Danser trädde som vanligt. Cirka 200 personer be-sökte festen.

Föreningen Nordens medlemmar uppmanas härmed att intinna sig så snart som möjligt på förensingens ordinarie månadsmöte i Scott Mem-orial Hall onsdagen den 17 okt. kl. 8 e. m., då flera viktiga frågor komma att behandlas. Som förut har medde-lats, beslutade föreningen på augusti-mötet att hålla whist drive d. 17de okt. och 21sta nov. efter mötesförhand-lingarna. Ett första och ett andra pris komma att utdelas. Medlemmar, var-nen vänliga och kom ihåg dag och da-tum. Kaffe serveras. Fritt inträde. — Kom.

Skandinaviska Central-komiténs re-presentationer från stadens olika för-samlingar och föreningar kallas här-med till möte i Svenska Canada-Tid-ningens kontor onsdags aftonen d. 17 oktober, kl. 8 e. m., meddelar komiténs kassör, konsul P. B. Anderson.

Svenska Flickornas Kyrkliga (S.F. S.T.) håller möte tisdagen den 16 oktober kl. 8 e. m. hos mrs P. Nelson, 419 Dufferin ave.

TEATER. Winniepeg teater. "The Tidal Wave", ett spännande drama, uppföres denna vecka på Winniepeg teater av det stän-dande sällskapet. Matinéer som van-ligt tisdag, torsdag och lördag.

Pantage teater. Denna vecka uppfö-res på Pantagen den lilla komedien "The Honey Bee", vilken såges vara synnerligen rolig. Även uppföres "A Day at Ellis Island". Programmet i övrigt är utmärkt.

Orpheum teater. Miss Sophie Tucker och hennes band är den ledande at-traktionen på Orpheum nästa vecka. Hon har flera nya sånger. Frank West-phaul uppläser en synnerligen rolig mo-nologi. Han är även en utmärkt ppa-triser i enaktaren "Preparation", som såges vara synnerligen intressant. Billy Tower och Maybelle Darrell upp-föra "Food for Squirrels". Lloyd och Britt dansa och sjunga. Private Louis Hart av den brittiska armén, som är här på permission, utför "As in a Dream". Han har erhållit tapperhets-medal av den franska regeringen. Dessutom visas synnerligen intressanta filmer från fronten, tyskanes re-trätt i slaget vid Arras.

Walker teater. "Pollyanna", det glada stycket, uppföres denna vecka på Walker teater. Det uppföres av ett utmärkt sällskap med miss Helen Hayes i spetsen och mr George All-son, som är välkänd här i staden. Ma-tinéer onsdag och lördag. Hela nästa vecka uppföres det intressanta film-dramat "The Lone Wolfe" efter Louis Vances populära novell. En speciell symfoniorkester medföljer. Veckan därtefter uppträder mr Albert Brown i "The Love of a King".

Verkan är underbar. "Jag kan san-ningsbenligt säga", skriver fru Maria Glorius, Bunkle, Iowa, "att veckan av Kuriko är underbar. Jag hade njurit-dande och svår ryggvärk, men genom bruket av läkemedlet är jag, Gud vare lov, fullkomligt återställd".

Om ni är inträskad i ett läkemedel, som verkligen är gott, vänd er då till Dr. Peters Kuriko. Denna är ej någon

apoteksmedicin. Specialagenter till-handhålla den åt allmänheten direkt från tillverkarnas laboratorium. Adress: Dr. Peter Fahrney & Sons Co., 19-25 So. Hoyne Ave., Chicago, Ill.

WINNIPEG CASH PRICES.

Table with 3 columns: Wheat, Spot, Prev. prices. Includes items like No. 1 Northern, No. 2 Northern, No. 3 Northern, No. 4, No. 5, No. 6, Feed, No. 4 Special, No. 5 Special, No. 6 Special, Track, Oats, No. 2 C. W., No. 3 C. W., No. 4 C. W., Rejected, No. 1 Feed, No. 2 Feed, Track, Barley, No. 3 C. W., No. 4 C. W., No. 1 Feed, No. 2 Feed, Track.

ONSKAS—renlig, pärligt flicka för familj på tre. Högsta lön. Sök hos Mrs. McAndless, 597 Home St., Tel. Sherb. 2889.

ONSKAS. Första klassens män för vinterarbete i Point du Bois, Man. Lön 40c i timmen. Inackordering \$5.50. Sök 464 Truvencher ave., St. Boniface, eller i Point du Bois, Man., Extension of Light & Power Plant.

THE WALKER

THIS WEEK Matinee Wednesday and Saturday. POLLYANNA

ALL NEXT WEEK Twice daily at 2.30 and 8.30. The most thrilling picture ever produced.

THE LONE WOLF

Herbert Brenon's latest master-piece featuring Hazel Dawn and Bert Lyell TWO HOURS OF HEART-THROBS. Prices, Evgs. 50c. and 25c.; Mats. 25c.

COMING

Albert Brown in "The Love of a King."

UNGA MÄN OBSERVERA!

Mycket bekväma och billiga rum kunna hyras av skandinaviska unga män, i Selkirk Ave. Y.M.C.A. byggnaden, hörnet av Selkirk och Powers. Tillgång gives till gymnastik samt dusch och simbad.

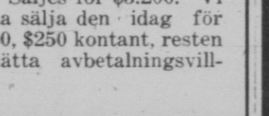
Förfrågningar besvaras av Ernst Fagenstrom, Svensk sekreterare.

TILLSALU

God dairy eller marknads trädgård nära McPhillips St., eller omkring 7 mil norr om staden, god grusväg, 5 rums hus, stall för åtta djur, god brunn. Omkring 2 1/2 acres land, väl inhägnat. Säljes för \$3,200. Vi kunna sälja den idag för \$1,800, \$250 kontant, resten på långa avbetalningsvillkor.

C. E. SIMONITE

902 McArthur Bldg.

PROF. SUTTON'S

Droglösa Botemedel

Sändas per post:— Katarr, 50c., Eczema, 50c., njurlindade, \$1.00, ögonvatt-50c., liktorn, 25c., mag-mediciner 50c., elektriska fingerringar \$2.50, skosulor 5c., bälten \$2.00 till \$1.00, ormar \$1.00, binikemask \$5.00. Krigsskatt 5c. extra.

PROF. SUTTON,

229 Pacific Ave. WINNIPEG, MAN.

Det största Fonografanbud i Canada

Denna tidnings läsare ha nu ett tillfälle att få till sina hem en stor, vacker fonograf, med stort rekordkabinett, extra kraftig motor och universell tone arm. Detta instrument kostar reguliärt \$100 utan rekord.

Denna tidnings läsare erhålla emellertid genom att föra denna annons till oss en av dessa magnifika instrument, nästan likt klischen, jämte 12 skivor till det mycket låga priset av \$64.95. Betala endast \$6.95 och vi skola leverera den var helst i Winniepeg eller till järnvägsstationen. Resten kan betalas med \$5 i månaden.

DRÖJ ICKE! SÄND DENNA ANNONSEN GENAST! STANWOODS LIMITED PHONOGRAPH DEPARTMENT 388 PORTAGE AVENUE WINNIPEG, MAN.

GLÖM ALDRIG DETTA—

edra tänder kunna ej taga vård om sig själva

Ni bör giva edra tänder regelbunden, daglig vård och uppmärksamma deras viktiga fortjänster. Och med all den vård, Ni kanske giver dem, vad kan ni nu utmala om dem? Ni kan titta i spegeln och se, om tänderna framtill i munnen äro i synbart gott tillstånd. Hur ser baksidan av samma tand ut? Hur se tänderna längre bort i käken ut, av vilka ni får endast en mycket ofullständig bild, om ni ser på dem i spegeln? Jag kan utmala för eder vad ni icke vet om varje tands exakta tillstånd i huvudet. Jag kan utmala, om någon av dem behöver vård nu eller om någon av dem icke kan räddas på grund av dröjsmål i vården. Jag skall med nöje utmala allt detta. Ni bör vara glad över ett tillfälle att få exakt och pålitlig upplysning och råd i detta ämne, som är sådan vital betydelse för eder hälsa och lycka. — Jag kan även säga eder framgång. Besök mitt kontor eller ring upp. Konsultation och undersökning fritt.

HYGIENISKA KRONOR OCH BROAR \$7. VALBENS VULKANISERADE PLÅTAR. \$10. —starkt förstärkt på tuggytan —gjorda av bästa material —exakt skapad av andra tänder —giva korrekt "bite" —varaktighet garanterad Per tand

DR. ROBINSON TANDSPECIALIST Birk's Building, WINNIPEG. Kontor öppet tisdag och lördag kväll.

SAKER ÄRO ICKE ALLTID SOM DE SYNAS

GASOLIN '38c Säljes från tidigt på morgonen till kl. 7 e. m. endast.

CITY GARAGE Under ny ledning har garaget blivit omändrat och introducerar snabb och artigt betjäning. Ingen kund får lämna icke-tillfredsställd.

FORD - DELAR Ringar och tillbehör. Försäljning till kl. 7 e. m.

INGENTING SÄLJES OM SÖNDAGARNA ANVÄNDA VAGNAR King 8, 1916, onskas verkligt kontanterbjudande. Dodge, 1915, i mycket gott skick, \$715. McLaughlin, \$790. Hudson, 1915, \$925. En Scripps-Boothe, cherry body, Model D, måste ses och demonstreras.

KONTANT FÖR ANVÄNDA FORDAR Efter 1 okt. äro vi beredda att giva effektivt batteri- och elektrisk betjäning.

Winnipeg Motor Company

L. S. Baxter PORTAGE EAST Under ny styrelse. E. D. Martin Phones M. 2281-2283

SKANDINAVISK ADVOKAT. Tel.: Kontor, Main 6131 och 6132 Residens, Sherb. 4440. A. M. DOYLE, L.L.B.

ADVOKAT GEO. ST. JOHN VAN HALEN Femte våningen, Avenue Block, Portage Ave., Winniepeg. Notarius Publicus, Inkassörare, Sakförare.

C. H. NILSON DAM- OCH HERSKRÄDDARE. Största skandinaviska skrädderifabrik. 208 Logan Ave. Andra dörren från Main St. Winniepeg, Man. Telefon Garry 117.

OBS!-NYTT LAGER-OBS!

av svenska och norska böcker, kravattnålar och broscher med svenska, norska och danska vapnen. Begär prislista! THE SWEDISH CANADIAN SALES, LIMITED Phone Garry 117. 208 Logan Ave. Winniepeg, Man.

Prenumerera på S. C. T.!